

**DIAGNOZA W ZAKRESIE POTENCJAŁU
DORADZTWA EDUKACYJNO ZAWODOWEGO W REGIONIE**

RAPORT

Gdańsk, lipiec 2014

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
1.1 Przedmiot i zakres badania.....	4
1.2 Cel badania.....	4
1.3 Pytania badawcze.....	4
1.4 Metodologia badania.....	5
2. Przepisy prawne.....	7
3.1 Wyniki badań ankietowych – gimnazja.....	10
3.2 Wyniki badań ankietowych – szkoły ponadgimnazjalne.....	31
3.3 Wyniki badań ankietowych – poradnie psychologiczno-pedagogiczne.....	51
4.1 Wnioski.....	68
4.2 Rekomendacje.....	71
Załączniki	
1. Kwestionariusz ankiety dla szkół	72
2. Kwestionariusz ankiety dla poradni psychologiczno-pedagogicznych	84

Wprowadzenie

Badanie zrealizowane zostało w drugim kwartale 2014 r. w ramach **Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie aktywności zawodowej i społecznej Aktywni Pomorzanie**, priorytet 1.3 *Adaptacja do zmian rynku pracy*, działanie 1.3.1 *Skuteczne poradnictwo zawodowe*. Planowane zadanie na rok 2014 to diagnoza w zakresie potencjału doradztwa edukacyjno-zawodowego w regionie, realizowane przez Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku.

Badanie zostało zorganizowane przez Departament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego i Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku. Wyniki badania ankietowego, wnioski i rekomendacje opracował zespół w składzie:

- Małgorzata Borawska, doradca zawodowy w PPP nr.3 w Gdańsku,
- Anita Fabrycka, doradca zawodowy w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr. 7 w Gdańsku,
- Zbigniew Pancer, konsultant CEN.

Kwestionariusz ankiety został opracowany przez ten zespół przy dużej współpracy pracowników Departamentu Edukacji i Sportu, Moniki Gawin i Piotra Bojko, który jednocześnie nadzorował stronę techniczną związaną z wysłaniem ankiet, odbiorem wypełnionych ankiet i przetworzeniem danych internetowych.

1.1 Przedmiot i zakres badania

Przedmiotem badania jest doradztwo edukacyjno-zawodowego w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i poradniach psychologiczno-pedagogicznych województwa pomorskiego. Przygotowane, wystandaryzowane kwestionariusze ankiet (zał.1,2) zostały przekazane do wypełnienia drogą elektroniczną do wszystkich gimnazjów, liceów ogólnokształcących, zasadniczych szkół zawodowych, techników oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych w województwie.

1.2 Cel badania

Celem badania jest określenie aktualnego potencjału doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim. Cel ten ma być osiągnięty poprzez uzyskanie informacji:

- Jak funkcjonuje system doradztwa w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i poradniach psychologiczno-pedagogicznych w regionie,
- Jakie są bariery ograniczające system doradztwa w tych szkołach i placówkach,
- Jakie są oczekiwania szkół i poradni w zakresie wsparcia z zewnątrz w procesie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

1.3 Pytania badawcze

Realizację celów badania zamierza się osiągnąć poprzez uzyskanie odpowiedzi na postawione pytania badawcze:

- Jak liczna jest kadra pedagogiczna szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych, realizująca zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego
- Jakie kwalifikacje posiada kadra pedagogiczna realizująca te zadania
- Z jakich źródeł finansowane jest doradztwo edukacyjno-zawodowe w tych placówkach
- Jakie są trwałe efekty uczestnictwa szkół w projektach unijnych nakierowanych na doradztwo edukacyjno-zawodowe
- Z jakimi podmiotami współpracują najczęściej szkoły i poradnie w zakresie doradztwa
- Jakie są główne formy doradztwa stosowane w tych placówkach

- Ile godzin lekcyjnych przeznaczonych na doradztwo edukacyjno-zawodowe planuje się w ciągu roku szkolnego dla pojedynczej klasy i jak przebiega realizacja tych planów
- Czy wszystkie szkoły z terenu działania poradni są objęte doradztwem edukacyjno-zawodowym
- Jakimi narzędziami posługują się doradcy zawodowi w poradniach
- Czy poradnie psychologiczno-pedagogiczne wspomagają nauczycieli zajmujących się doradztwem zawodowym w szkołach
- Czy szkoły i poradnie posiadają techniczne warunki do realizacji zadań z zakresu doradztwa
- Czy w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego szkoły i poradnie współpracują z rodzicami
- Jakie są bariery ograniczające realizację w szkołach i poradniach zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego
- Czy szkoły i poradnie psychologiczno-pedagogiczne oczekują wsparcia w zakresie doradztwa, jeśli tak, to, jakiego rodzaju ma być to wsparcie
- Jakie zmiany w systemie doradztwa edukacyjno-zawodowego proponują ankietowane szkoły i poradnie

1.4 Metodologia badania

Badanie zrealizowane jest za pomocą odpowiednio przygotowanych dwóch różnych kwestionariuszy ankiety:

- Ankieta dla poradni pedagogiczno-psychologicznych,
- Ankieta dla szkół (ankiety te ze względu na specyfikę różnych typów szkół będą różniły się nieznacznie)

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone techniką CAWI, polegającą na przeprowadzeniu ankiety internetowej. Kwestionariusz ankiety został przesłany za pośrednictwem sieci internetowej do szkół i poradni. Wypełnione i odesłane drogą e-mailową ankiety zostały zapisane na serwerze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (UMWP).

Obszar badawczy obejmował wszystkie znajdujące się na terenie województwa pomorskiego szkoły i placówki następujących typów:

- gimnazja,
- licea ogólnokształcące,
- zasadnicze szkoły zawodowe,
- technika,
- poradnie pedagogiczno-psychologiczne.

Przy wysyłaniu ankiet wykorzystana została baza adresów e-mailowych tych placówek, dostępna w Kuratorium Oświaty w Gdańsku, skorygowana bazą udostępnioną przez Okręgową Komisję Edukacyjną w Gdańsku. Do wszystkich tych szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych województwa pomorskiego została wystosowana tą drogą prośba o wypełnienie ankiety przez dyrektora placówki, doradcę zawodowego lub osobę, której w placówce powierzono zadania doradcy zawodowego. W informacji podano również powód wysłania tej ankiety, oraz zapewnienie o jej pełnej anonimowości. Poinformowano również o przygotowaniu - przed przystąpieniem do wypełniania ankiety – kilku podstawowych danych statystycznych. Podano także przybliżony czas wypełniania ankiety oraz informacje techniczne, związane z wypełnianiem (m. innymi o możliwości wypełnienia ankiety „na raty”). W celu zwiększenia zwrotu wypełnionych ankiet zastosowano monit drogą elektroniczną, który został skierowany do wszystkich placówek, które nie odesłały ankiety w przeciągu 10 dni od jej wysłania. Monit został po dalszych 10 dniach powtórzony do placówek, od których w dalszym ciągu nie uzyskano odpowiedzi. Ze względu na specyfikę zajęć w poszczególnych typach szkół ankiety zostały wysłane za pomocą Internetu w trzech terminach:

- do gimnazjów – po terminie egzaminu gimnazjalnego dla klas szóstych,
- do szkół ponadgimnazjalnych – po terminie pisemnych egzaminów głównych przedmiotów maturalnych,
- do poradni psychologiczno-pedagogicznych w trzeciej dekadzie maja.

Należy zaznaczyć, że istnieje wiele szkół funkcjonujących w Zespołach Szkół, w niektórych z nich wypełniano ankietę tylko dla szkoły jednego typu, pomijając drugi typ szkoły. W małym stopniu dotyczyło to Zespołów, w których jednym z funkcjonujących typów szkół było gimnazjum. W analizie wyników badania pominięto nadesłane ankiety, które nie były kompletnie wypełnione. W kilkunastu przypadkach pozyskano informację (telefoniczną lub mailową) o tym, że dana szkoła nie odesłała ankiety z powodu trwania jej wygaszania lub likwidacji.

Otrzymano w sumie 277 kompletnie wypełnionych ankiet, które nadesłano z następujących typów szkół i placówek:

- gimnazja -141 ankiet
- licea ogólnokształcące- 32 ankiety
- zasadnicze szkoły zawodowe - 37 ankiet
- technika - 47 ankiet
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne - 20 ankiet

Dane dotyczące położenia placówek, które nadesłały ankiety podano w dalszej części raportu. Ze względu na odmienną specyfikę szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych i bardziej czytelną formę komentarza dla zainteresowanych danym typem placówek pedagogicznych ankiety zostały omówione w trzech oddzielnych częściach:

1. Wyniki badań ankietowych- gimnazja
2. Wyniki badań ankietowych- szkoły ponadgimnazjalne
3. Wyniki badań ankietowych- poradnie psychologiczno-pedagogiczne

2. Przepisy prawne

Problematyka doradztwa edukacyjno-zawodowego w Polsce jest aktualnie regulowana zarówno artykułami Ustawy o systemie oświaty, jak i szczegółowymi rozporządzeniami Ministra Edukacji Narodowej. Regulują to następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr.256, poz.2572 z póź.zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. z 2013 r. poz.199).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz.532).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończenia zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2009 r. nr.50, poz. 400).

Podstawowym aktem prawnym w tym zakresie są art.1 pkt.14 i art.2 pkt. 4 *Ustawy o systemie oświaty*. W artykułach tych ustawa mówiąc o zadaniach placówek oświatowych nakłada na nie m. innymi obowiązek przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia. W następnym artykule drugim (pkt. 4) ustawa nakłada na poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym specjalistyczne, zadanie pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Bardziej szczegółowo sprawy doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach uściślają cytowane powyżej rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej. Rozporządzenie z dnia 1 lutego 2013 r. określając szczegółowo zadania poradni psychologiczno-pedagogicznych w par.8 precyzuje w pkt. 1.2, jako jedną z form pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej dzieciom, młodzieży oraz rodzicom, udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej. W punkcie drugim tego samego paragrafu podany jest zestaw 9 możliwych form udzielania takiej pomocy, a więc:

- indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży,
- terapii rodziny,
- grup wsparcia,
- prowadzenia mediacji,
- interwencji kryzysowej,
- warsztatów,

- porad i konsultacji,
- wykładów i prelekcji,
- działalności informacyjno-szkoleniowej.

W rozporządzeniu określone są również szczegółowo zadania poradni w zakresie wspierania wychowawczej i edukacyjnej funkcji szkoły oraz wspierania nauczycieli w tym zakresie. Do zadań tych należy m. innymi udzielanie pomocy nauczycielom w planowaniu i realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego (par.9 pkt.1b). W dalszej części tego paragrafu podane są formy takiej pomocy.

W dalszej części cyt. rozporządzenia podano w par. 16, że poradnia realizując swoje zadania współpracuje także z innymi poradniami, placówkami doskonalenia nauczycieli, bibliotekami pedagogicznymi oraz organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom.

W rozporządzeniu z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach powtórzono zapis ustawy o systemie oświaty o konieczności udzielania uczniom gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych pomocy w formie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej (par.7 pkt.1.5). Dalsze paragrafy cyt. rozporządzenia rozszerzają ten zapis. W par. 17 jest mowa o wspomaganie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych poprzez prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej. Zajęcia te mają prowadzić nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści, którzy też mają wg par.19 rozpoznawać indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w tym zainteresowania i uzdolnienia. W paragrafie tym jest też mowa tym, że w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści prowadzą w szczególności doradztwo edukacyjno-zawodowe.

Rozporządzenie określa również zadania doradcy zawodowego, wprowadzając przy braku takiego etatu w szkole lub placówce, obowiązek wyznaczenia przez dyrektora szkoły lub placówki nauczyciela, wychowawcę grupy wychowawczej lub specjalistę planującego i realizującego zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego (par.25). Rozporządzenie podaje, że do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

1. systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
2. gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
3. prowadzeniem zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej;
4. koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;

5. współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego;
6. wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rozporządzenie ogólnikowo podaje, że wymiar godzin przewidzianych m. innymi na zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych ustala dyrektor szkoły(par.19 pkt.6). Zapis ten podaje dalej, że dyrektor bierze pod uwagę wszystkie godziny, które w danym roku szkolnym mogą być przeznaczone na realizację wszystkich form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Kwalifikacje zatrudnionego w szkole doradcy zawodowego reguluje odpowiedni zapis rozporządzenia MEN z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli. Kwalifikacje doradcy zawodowego w szkołach określa par. 22 cyt. rozporządzenia, w którym są one określone w zależności od typu szkoły. W liceach ogólnokształcących doradca zawodowy powinien posiadać studia magisterskie w zakresie doradztwa zawodowego oraz posiadać przygotowanie pedagogiczne. Doradcą zawodowym w tych szkołach może być też osoba, która ukończyła studia magisterskie na dowolnym kierunku i studia podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego oraz posiada przygotowanie pedagogiczne. W gimnazjach i zasadniczych szkołach zawodowych rozporządzenie pozwala na zatrudnianie na stanowisku doradcy -w takich samych przypadkach jak w liceach lub technikach- osób mających ukończone studia pierwszego stopnia. W innych szkołach, np. specjalnych, doradca zawodowy musi posiadać dodatkowe uprawnienia, tak jak każdy nauczyciel zatrudniony w tego typu szkołach.

3. 1 Wyniki badań ankietowych - gimnazja

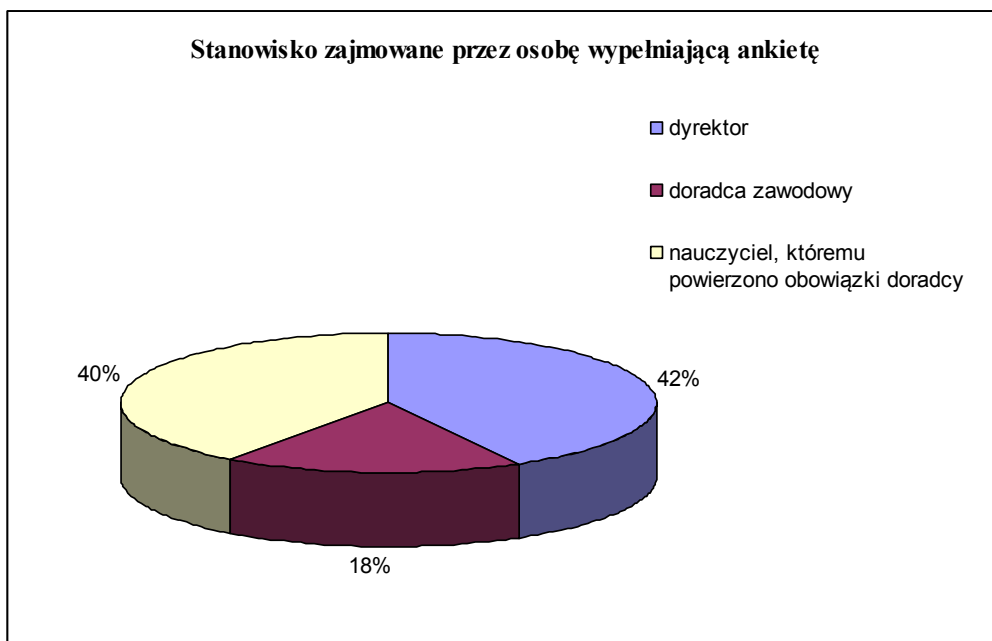
Łącznie w badaniu na temat doradztwa edukacyjna - zawodowego wzięło udział 141 gimnazjów z województwa pomorskiego. Prawie wszystkie ankietowane gimnazja były szkołami publicznymi. Tylko 8 gimnazjów było niepublicznych.

Badanie przeprowadzono we wszystkich powiatach województwa pomorskiego.

Najliczniej zostały przebadane szkoły w mieście Gdańsku i Gdynia oraz w powiatach: starogardzkim, wejherowskim i kartuskim. Najmniej szkół przebadano w powiecie nowodworskim i malborskim. Z miasta Słupsk żadne gimnazjum nie odpowiedziało na badanie ankietowe.

Wśród ankietowanych gimnazjów przeważały szkoły z gmin wiejskich (prawie 50%) i mniejszych miast. Najwięcej ankietowanych gimnazjów znajdowało się na terenie miejscowości od 20.000 do 50.000 mieszkańców lub małych miejscowości do 10.000 mieszkańców.

Ponad 42% ankiet wypełnili dyrektorzy szkół. Kolejne 40% ankiet wypełnili nauczyciele, którym powierzono obowiązki doradcy zawodowego, a 18% doradcy zawodowi.

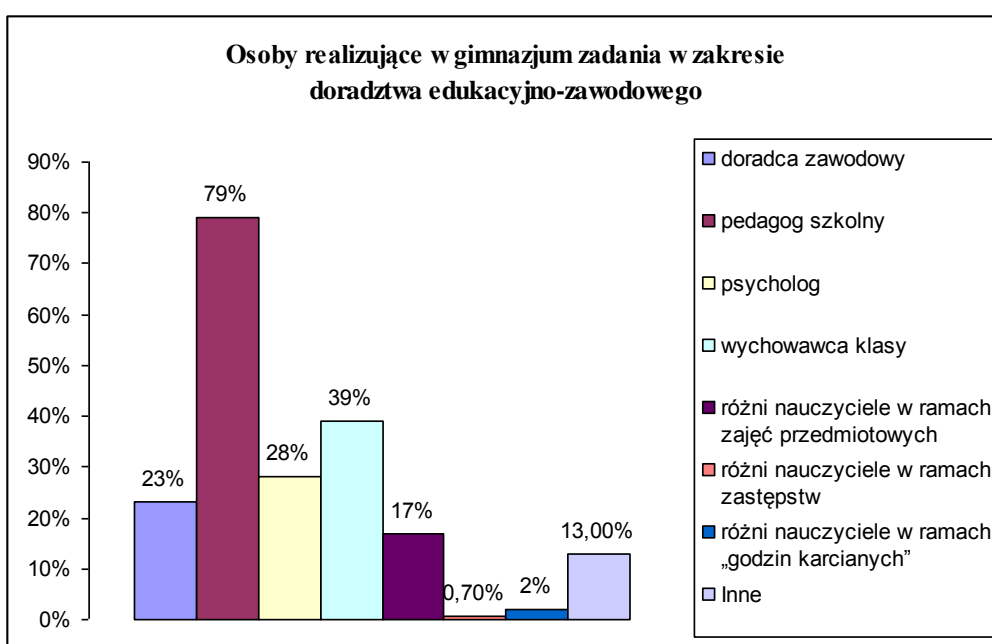
Rysunek 1. Osoby wypełniające ankietę

Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

Tabela 1. Nadane ankiety według powiatów

Powiat	Liczba szkół	Procent
bytowski	5	3.55%
chojnicki	9	6.38%
człuchowski	5	3.55%
m. Gdańsk	17	12.06%
gdański	7	4.96%
m. Gdynia	10	7.09%
kartuski	11	7.80%
kościerski	6	4.26%
kwidzyński	7	4.96%
łęborski	5	3.55%
malborski	2	1.42%
nowodworski	3	2.13%
pucki	5	3.55%
m. Słupsk	0	0.00%
słupski	9	6.38%
m. Sopot	4	2.84%
starogardzki	14	9.93%
sztumski	4	2.84%
tczewski	6	4.26%
wejherowski	12	8.51%

Z badania ankietowego wynika, że zadania doradztwa edukacyjno-zawodowego realizowane są w gimnazjach przez różnych nauczycieli. Najczęściej zadania te realizują pedagodzy szkolni i wychowawcy, często zadania te wykonują psychologzy szkolni. Natomiast tylko, co w piątym gimnazjum jedną z osób realizujących doradztwo edukacyjno-zawodowe jest doradca zawodowy. Czasami zadania doradztwa zawodowego wykonują w gimnazjach nauczyciele różnych przedmiotów, np. w ramach zajęć przedmiotowych, zastępstw lub godzin „karcianych”. Dane zawarte w ankietach wskazują, że doradztwem zawodowym w niektórych gimnazjach zajmuje więcej niż jeden nauczyciel, statystycznie wypada dwoje takich nauczycieli na jedno gimnazjum. Jednak tylko 23% ankietowanych gimnazjów zatrudnia doradcę zawodowego.

Rysunek 2. Nauczyciele realizujący zadania doradcy zawodowego w gimnazjach

Tabela 2. Nauczyciele realizujący zadania doradcy zawodowego w gimnazjach

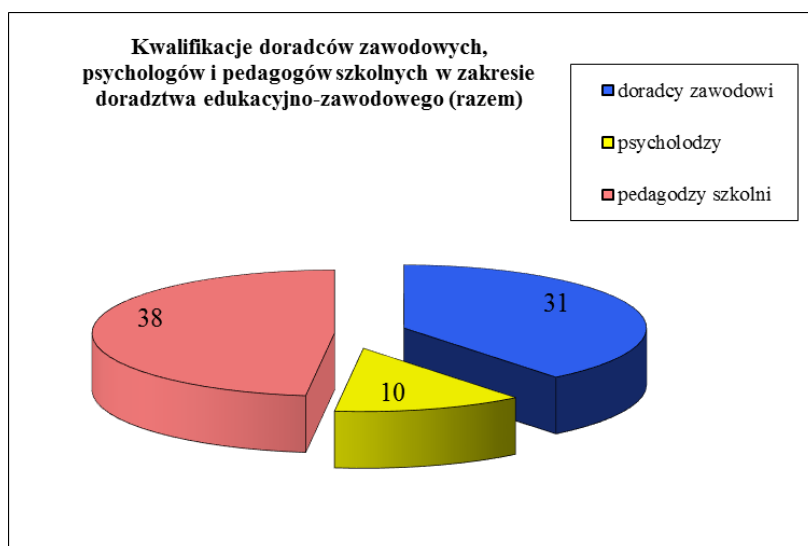
Osoba realizująca zadania w zakresie doradztwa zawodowego	Liczba razem	Procent
pedagog szkolny	111	79%
wychowawca klasy	55	39%
psycholog	40	28%
doradca zawodowy	33	23%
różni nauczyciele w ramach zajęć przedmiotowych	24	17%
różni nauczyciele w ramach „godzin karcianych”	3	2%
różni nauczyciele w ramach zastępstw	1	0,7%
Inne	19	13%

Z odpowiedzi na pytanie o kwalifikacje zatrudnionych w gimnazjach doradców zawodowych tylko 31 respondentów odpowiedziało, że doradca posiada kwalifikacje do wykonywania zadań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego, 2 osoby nie posiadają takich kwalifikacji.

Kwalifikacji takich nie posiada większość z 40 psychologów, którzy realizują zadania doradcy zawodowego. Tylko, 10 – co stanowi 25% – potwierdziło, że posiada takie kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Podobnie, chociaż nieco lepiej przedstawia się sytuacja w przypadku pedagogów szkolnych. W tej grupie 111 pedagogów zajmujących się doradztwem zawodowym stosowne kwalifikacje posiada tylko 1/3 z nich (takie są wskazania 38 ankiet). Większość pedagogów w gimnazjach nie posiada takich kwalifikacji.

Z pytania o formę zatrudnienia doradcy zawodowego wynika, że w tej grupie 31 doradców, tylko 10 z nich ma umowę o pracę na cały etat, 15 doradców pracuje na część etatu, a 8 osób pracuje na umowę cywilno-prawną (umowę zlecenie lub umowę o dzieło).

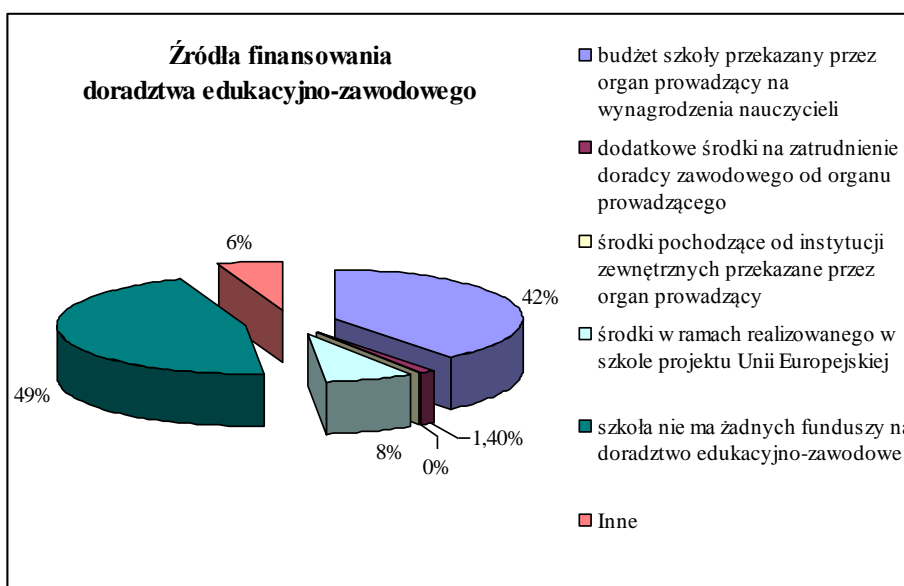
Rysunek 3. Nauczyciele z kwalifikacjami w zakresie doradztwa zawodowego

Kolejne pytanie ankietowe dotyczyło sprawdzenia ile osób w szkole posiada kwalifikacje doradcy zawodowego. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że 63 gimnazja (45%) nie mają ani jednego pracownika z kwalifikacjami, natomiast 78 badanych gimnazjów (55%) dysponuje przygotowaną kadrą, posiadającą kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Tabela 3. Nauczyciele z kwalifikacjami doradcy w gimnazjach

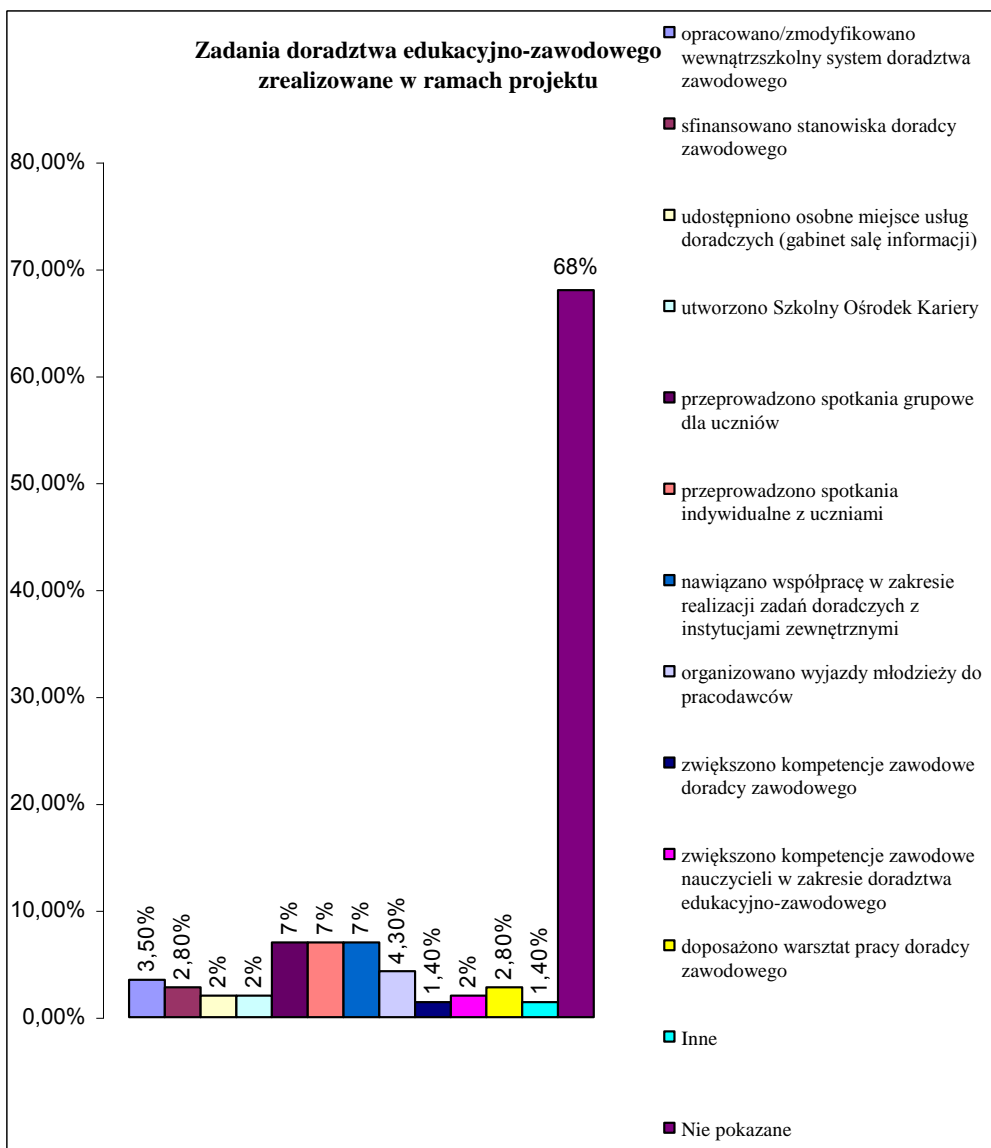
Liczba gimnazjów	Liczba pracowników	Procent
63	0	45%
49	1	35%
18	2	13%
10	3	7%
1	4	0,7%

Bardzo ważne było pytanie dotyczące źródeł finansowania doradztwa edukacyjno-zawodowego, ponieważ potwierdziło się, że gimnazja nie mają żadnych funduszy na doradztwo edukacyjno-zawodowe. Odpowiedziało tak 49% badanych. Dla kolejnych 42% badanych źródłem finansowania doradztwa edukacyjno-zawodowego jest budżet szkoły przekazany przez organ prowadzący na wynagrodzenie nauczycieli. Dla pozostałych źródłem finansowania są środki uzyskane z funduszy Unii Europejskiej w ramach realizowanego projektu lub dodatkowe środki na zatrudnienie doradcy zawodowego również przekazane przez organ prowadzący.

Rysunek 4. Źródła finansowania doradztwa edukacyjno-zawodowego w gimnazjach

W ankiecie zapytano o zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego zrealizowane w szkole w ramach projektów. Okazało się, że najczęściej zrealizowano spotkania grupowych, spotkań indywidualnych oraz współpracy z instytucjami zewnętrznymi. Kilka gimnazjów zorganizowało wyjazdy młodzieży do pracodawców oraz opracowało lub zmodyfikowało wewnętrzny system doradztwa zawodowego. Niektóre gimnazja odpowiedziały, że w szkole sfinansowano stanowisko doradcy zawodowego i doposażono jego warsztat pracy, udostępniono osobne miejsce usług doradczych tj. gabinet doradcy lub salę informacji albo utworzono Szkolny Ośrodek Kariery. Ponadto 5 osób zwiększyło w ramach projektu swoje kompetencje zawodowe w zakresie doradztwa zawodowego. Odpowiedzi na temat zrealizowanych zadań udzieliła połowa ankietowanych gimnazjów, co oznacza, że tylko te szkoły realizowały zadania z zakresu doradztwa zawodowego w ramach projektu.

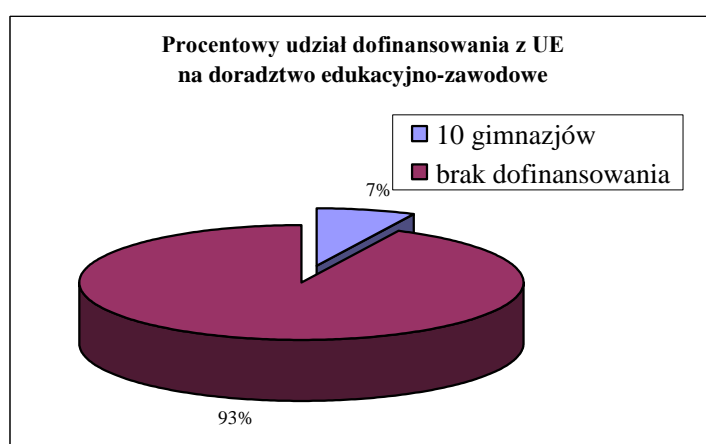

Rysunek 5. Zadania doradztwa edukacyjno-zawodowego zrealizowane w ramach projektu

Natomiast najczęstszą formą działań doradcy zawodowego, kontynuowaną po zakończeniu projektu w szkołach były spotkania grupowe i indywidualne z uczniami oraz współpraca z instytucjami zewnętrznymi i zajęcia w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego realizowane przez nauczycieli-wychowawców lub nauczycieli przedmiotów w ramach podstawy programowej. W 5-ciu przypadkach potwierdzono, że nadal są kontynuowane wyjazdy młodzieży do pracodawców. Kilka osób stwierdziło, że nadal funkcjonuje w ich szkołach wewnątrzszkolny system doradztwa edukacyjno-zawodowego i wyznaczone miejsce usług doradczych lub Szkolny Ośrodek Kariery. W jednym przypadku utrzymano stanowisko doradcy zawodowego i uwzględniono tematykę doradztwa edukacyjno-zawodowego w doskonaleniu zawodowym nauczycieli szkoły.

Jednak można stwierdzić, że zadania doradztwa zawodowego są realizowane lub kontynuowane po zakończeniu projektu w nielicznych szkołach, ponieważ wielu respondentów (68%) nie udzieliło odpowiedzi na ten temat.

Brak kontynuacji działań projektowych w zakresie zadań doradztwa zawodowego w wielu szkołach może wynikać z faktu, że procentowy udział dofinansowania z funduszy UE we wszystkich środkach, jakie szkoła przeznacza na doradztwo edukacyjno-zawodowe jest bardzo niski. Tylko 10 gimnazjów udzieliło odpowiedzi, że miało takie środki. Wynika, więc z ankiet, że większość gimnazjów nie korzystała ze środków unijnych, które były przeznaczone na doradztwo edukacyjno-zawodowe.

Rysunek 6. Procentowy udział dofinansowania unijnego na cele doradztwa zawodowego

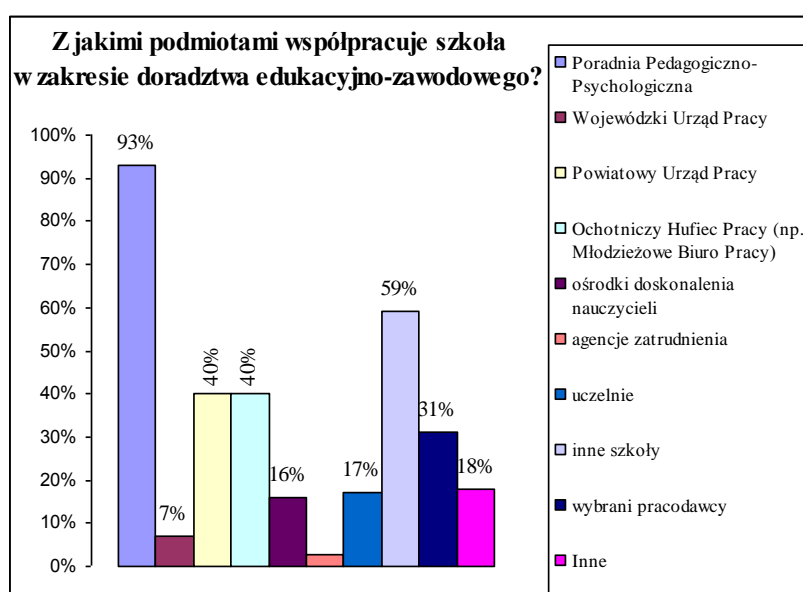
Procent udziału dofinansowania z funduszu UE w 10 gimnazjach, które korzystały z takich form pokazuje poniższa tabela.

Tabela 4. Procentowy udział środków unijnych wykorzystany na doradztwo zawodowe

Liczba szkół	Procenty dofinansowania z funduszy UE
1 gimnazjum	100%
2 gimnazja	50%
1 gimnazjum	45%
3 gimnazja	30%, 25%, 20%
pozostałe	9%, 4%, 1%

Kolejne pytanie dotyczyło podmiotów, z jakim współpracuje szkoła w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. Okazało się, że najwięcej gimnazjów (około 93%) współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Duża grupa współpracuje z innymi szkołami (59%), Powiatowym Urzędem Pracy (40,4%) oraz z Ochotniczym Hufcem Pracy np. z Młodzieżowym Biurem Pracy (również 40,4%).

Co trzecia szkoła, udzieliła odpowiedzi, że utrzymuje kontakty młodzieży z pracodawcami. Niektóre gimnazja współpracują z uczelniami, z Wojewódzkim Urzędem Pracy, z agencjami zatrudnienia oraz z ośrodkami doskonalenia nauczycieli w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. Ale 25 ankietowanych szkół wymienia współpracę z innymi podmiotami, jednak nie podaje, jakimi.

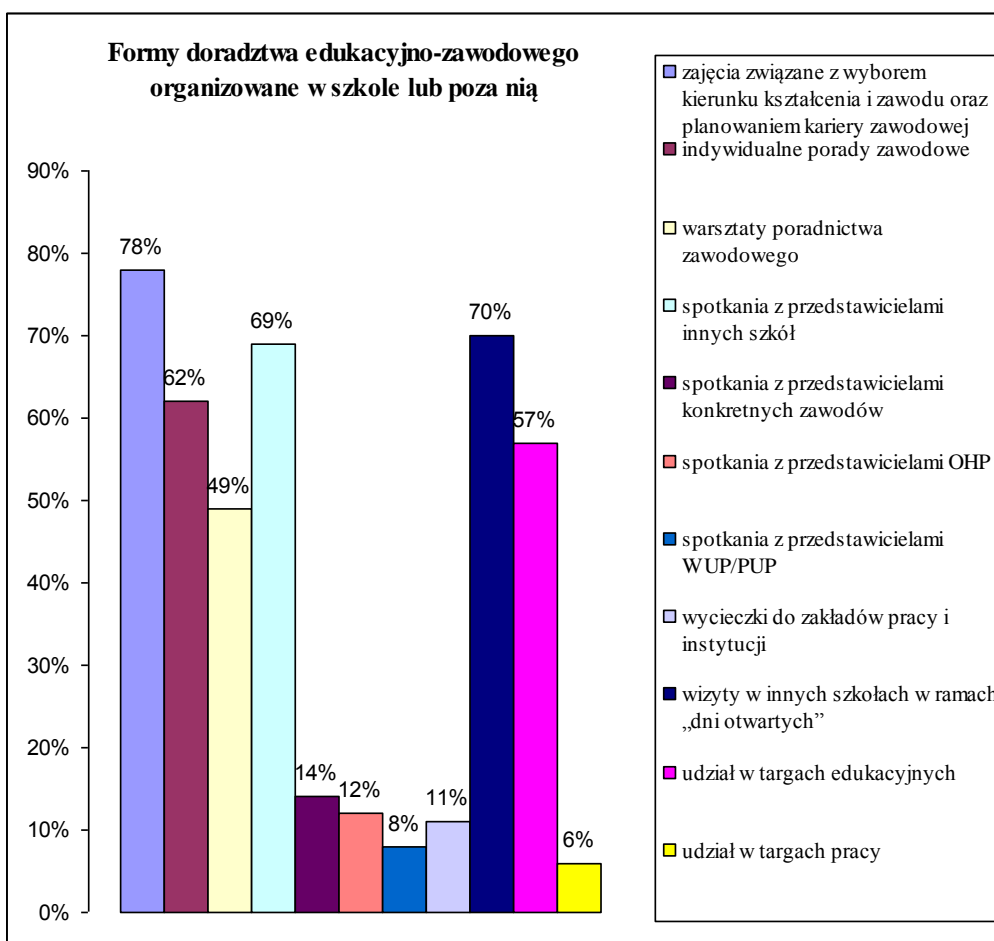
Rysunek 7. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi

Z danych ankietowych wynika, że większość gimnazjów współpracuje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego z kilkoma podmiotami zewnętrznymi. W zamieszczonej poniżej tabeli pokazano liczbę szkół deklarujących współpracę z poszczególnymi instytucjami.

Tabela 5. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi wg szkół gimnazjalnych

Nazwa instytucji	Liczba instytucji	Procent
Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna	131	93%
inne szkoły	83	59%
Powiatowy Urząd Pracy	57	40%
Ochotniczy Hufiec Pracy (np. Młodzieżowe Biuro Pracy)	57	40%
wybrani pracodawcy	44	31%
inne	25	18%
uczelnie	24	17%
ośrodki doskonalenia nauczycieli	23	16%
Wojewódzki Urząd Pracy	10	7%
agencje zatrudnienia	4	2%

W dalszej części ankiety zadaniem respondentów było wymienić, jakie formy doradztwa edukacyjno-zawodowego są organizowane w szkole lub poza nią. Dane te miały być określone z uwzględnieniem, które z form są stosowane „zawsze lub bardzo często”, a które „nigdy” lub bardzo rzadko”. Najczęściej stosowaną formą są: zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej. (78%) gimnazjów prowadzi takie zajęcia zawsze lub bardzo często. Co piąta badana szkoła, nigdy nie realizuje takich zajęć lub robi to bardzo rzadko. Bardzo dużo gimnazjów bierze udział w wizytach w innych szkołach w ramach „dni otwartych”. Odpowiedziało tak 70% badanych, co oznacza, że znacząca większość szkół korzysta z udziału w tej formie doradztwa. Równie duża grupa gimnazjów realizuje spotkania z przedstawicielami innych szkół (69%). Często odbywają się też indywidualne porady zawodowe, które dwie trzecie (62%) respondentów zawsze lub bardzo często realizują. Ponad połowa (57%) wskazało odpowiedź, że zawsze lub bardzo często w nich uczestniczy w targach edukacyjnych. Z uzyskanych odpowiedzi wynika też, że prawie połowa ankietowanych gimnazjów zawsze lub bardzo często realizuje warsztaty poradnictwa zawodowego (49%).

Rysunek 8. Formy doradztwa stosowane w gimnazjach

Natomiast najrzadziej odbywają się spotkania z przedstawicielami konkretnych zawodów. Większość respondentów (86%) odpowiedziała, że takie spotkania nie odbywają się. Równie rzadko odbywają się spotkania z przedstawicielami OHP. Mianowicie tylko 12% respondentów odpowiedziało, że realizują takie spotkania, a 88% badanych odpowiedziało, że nie ma takich spotkań w ich szkołach. Jeszcze rzadziej realizowane są w gimnazjach spotkania z przedstawicielami WUP/PUP, które realizuje tylko 8% gimnazjów, a w pozostałych 92% nie są realizowane. Bardzo rzadko stosowaną formą doradztwa edukacyjno-zawodowego są wycieczki do zakładów pracy i instytucji, aż 89% badanych wybrała odpowiedzi: nigdy lub bardzo rzadko, co oznacza, że takie wycieczki w większości szkół również się nie odbywają. Także rzadką formą jest udział młodzieży gimnazjalnej w targach pracy, z których korzysta zaledwie 6 % gimnazjów.

Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

W ankiecie zadano też pytanie na temat zaplanowanych i zrealizowanych w pierwszym półroczu w roku szkolnym 2013/2014 godzin zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej w klasie pierwszej, drugiej i trzeciej gimnazjum. Najwięcej, bo po 2 godziny dla pojedynczej klasy pierwszej zaplanowało 15 szkół. Natomiast w 9-ciu szkołach zaplanowało po 10 godzin. Ilość zrealizowanych godzin doradztwa w klasie pierwszej jest w każdej szkole inna i różni się od ilości zaplanowanych godzin. Świadczą o tym dane z ankiet, przedstawione w tabeli. Ponadto 64 szkoły, co stanowi aż 45% respondentów nie udzieliło odpowiedzi, więc prawdopodobnie nie zrealizowało takich zajęć.

Tabela 6. Planowane w r.szk. 2013/2014 i zrealizowane w pierwszym półroczu zajęcia lekcyjne z doradztwa zawodowego w klasach pierwszych gimnazjów

Ilość godzin	Ilość gimnazjów, w których zaplanowano zajęcia doradztwa w klasach pierwszych	Ilość gimnazjów, w których zrealizowano zajęcia doradztwa w klasach pierwszych
1	13	22
2	15	18
3	6	17
4	13	5
5	12	8
6	11	4
7	1	0
8	0	2
9	0	0
10	9	1
Niepokazane	61	64

Podobne dane dotyczą klas drugich, również inaczej zaplanowano, a inaczej zrealizowano godziny doradztwa edukacyjno-zawodowego. Najwięcej szkół, bo aż 23 zrealizowało po 2 godziny takich zajęć.. W 5-ciu szkołach, zamiast w 9-ciu, zrealizowano po 10 zajęć doradztwa. Nie podano wyników w 45 szkołach (32%), co może oznaczać, że w tych szkołach nie zaplanowano i nie zrealizowano takich zajęć w klasach drugich.

Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

Tabela 7. Planowane w r.szk.2013/14 i realizowane w pierwszym półroczu zajęcia lekcyjne z doradztwa zawodowego w klasach drugich gimnazjów

Ilość godzin	Ilość gimnazjów, w których zaplanowano zajęcia doradztwa w klasach drugich	Ilość gimnazjów, w których zrealizowano zajęcia doradztwa w klasach drugich
1	11	19
2	21	23
3	13	17
4	12	13
5	11	11
6	13	4
7	2	1
8	4	3
9	0	0
10	9	5
Niepokazane	45	45

Z ankiet wynika także, że szkoły planują i realizują bardzo różne ilości godzin związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej również dla klas trzecich gimnazjum. Jednak w klasach trzecich tych zajęć zaplanowano najczęściej. W 27 szkołach (19%) zaplanowano po dziesięć takich godzin. Tak, jak w klasach młodszych ilość godzin zaplanowanych i zrealizowanych nie jest zgodna. Może to wskazywać na chaotyczność i przypadkowe lekcje, np. zastępstwa, a niezaplanowany system, np. dziesięć lekcji zrealizowano w 12 szkołach, a nie w 27-miu. W pozostałych 93 szkołach zrealizowano od 1 do 9 godzin. Niestety, co czwarta szkoła nie wskazała odpowiedzi, co oznacza, że prawdopodobnie nie zrealizowały takich zajęć w klasach trzecich. Zestawienie planowanych i zrealizowanych zajęć w tym okresie podano w poniższej tabeli.

Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

Tabela 8. Planowane w r.szk. 2013/14 i zrealizowane w pierwszym półroczu zajęcia z doradztwa w klasach trzecich

Ilość godzin	Ilość gimnazjów, w których zaplanowano zajęcia doradztwa w klasach trzecich	Ilość gimnazjów, w których zrealizowano zajęcia doradztwa w klasach trzecich
1	2	7
2	6	11
3	11	14
4	15	26
5	7	8
6	14	16
7	3	3
8	9	7
9	2	1
10	27	12
Niepokazane	45	36

Oprócz ilości zaplanowanych i zrealizowanych godzin, badane gimnazja miały również wskazać, jaki procent ich uczniów był objęty doradztwem edukacyjno-zawodowym w pierwszym półroczu roku szkolnego 2013/2014.

Z ankiet wynika, że co czwarta ankietowana szkoła objęła zajęciami doradztwa edukacyjno-zawodowego 100% swoich uczniów. Średnia dla ankietowanych gimnazjów wynosiła 65% uczniów objętych tymi zajęciami. Szczegółowe zestawienie przedstawia poniższa tabela, gdzie pokazano liczbę szkół deklarujących przedział procentowy uczniów objętych procesem doradztwa edukacyjno-zawodowego.

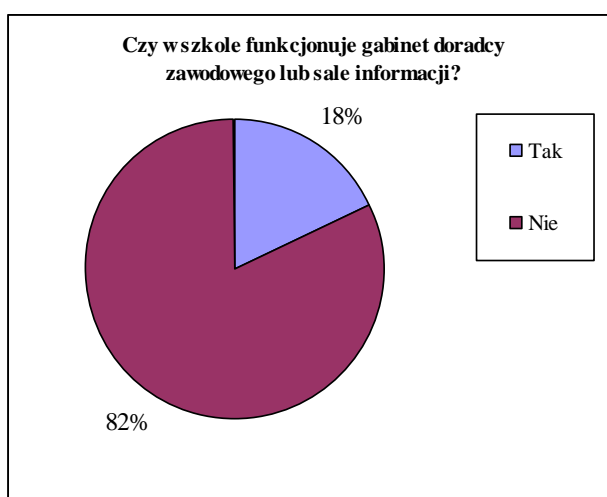
Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

Tabela 9. Odsetek uczniów objętych procesem doradztwa w gimnazjach

Procent uczniów objętych doradztwem edukacyjno-zawodowym	Ilość gimnazjów
1–10%	4
11-20%	3
21-30%	15
31-40%	23
41-50%	15
51-60%	2
61-70%	13
71-80%	7
81-90%	8
91-100%	51

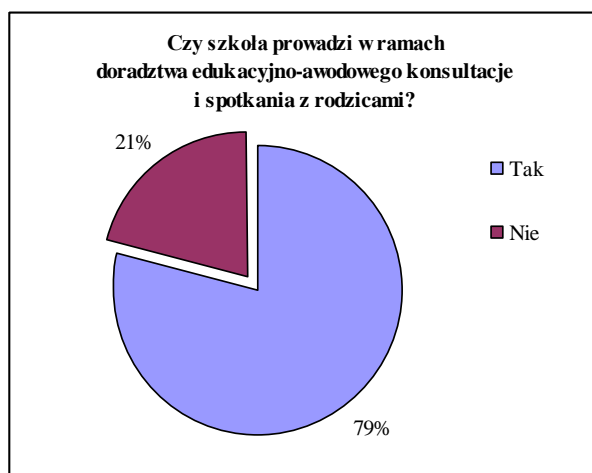
Komentarz [C1]:

Na pytanie kolejne czy w szkole funkcjonuje gabinet doradcy zawodowego lub sale informacji i doradztwa zawodowego uzyskano odpowiedź, że funkcjonują one w 25 szkołach (18%). W pozostałych 116 szkołach (82%) nie ma takiego miejsca, co oznacza, że w większości ankietowanych szkół brakuje gabinetu doradcy zawodowego lub wyznaczonej do tego sali.

Rysunek 9. Funkcjonowanie gabinetu doradcy w gimnazjach

W ankiecie zadano również pytanie o współpracę w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego z rodzicami, np. prowadzenie konsultacji lub spotkań dla rodziców. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że ponad trzy czwarte szkół (79%) prowadzi takie konsultacje i spotkania, natomiast jedna czwarta (21%) nie prowadzi takich spotkań. Oznacza to, że w większości ankietowanych gimnazjów spotkania dla rodziców odbywają się.

Rysunek 10. Współpraca w zakresie doradztwa z rodzicami

Badani respondenci mieli również wskazać bariery ograniczające realizację zadań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego w swoich szkołach, wskazując, które z nich są bardzo istotne, a które nieistotne.

Najbardziej istotną barierą dla większości gimnazjów (64%) jest **brak etatu doradcy zawodowego** w ich szkole. Poważną barierą dla (60%) jest **brak odpowiedniego dofinansowania szkoły przeznaczonego na doradztwo edukacyjno-zawodowe**. Bardzo istotnym utrudnieniem dla prawie, co drugiej szkoły (44%) jest **brak odpowiednio wyposażonych pomieszczeń do prowadzenia takich zajęć**. Dla co trzeciej szkoły (35%) inną barierą był **brak warsztatu doradcy zawodowego**. Jednak problem braku warsztatu doradcy zawodowego nie jest w większości szkół najważniejszą barierą do realizacji doradztwa zawodowego.

W realizacji zadań doradztwa edukacyjno-zawodowego ważne jest posiadanie do tego kwalifikacji. Jednak z ankiety wynika, że dla 28% gimnazjów problem **braku specjalistów posiadających kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego** jest bardzo istotny, a dla 72% problem jest nieistotny. Może to oznaczać, że wiele gimnazjów ma przygotowanych do tej pracy specjalistów.

Kolejną barierą może być **brak wsparcia od instytucji kompetentnych w zakresie doradztwa**. Zaskakująca jest odpowiedź większości szkół (76%), które nie widzą potrzeby wsparcia ze strony takich instytucji, uznając to za nieistotny problem. Również **niezadowalająca współpraca z instytucjami rynku pracy** jak się okazało.

Dla większości badanych szkół (79%) jest nieistotna, a tylko, co piąta szkoła (21%) uznała, że jest to bardzo istotny problem.

Inną barierą może **być mała obecność problematyki poradnictwa w środowisku szkolnym**, jednak nieistotna dla 84% szkół.

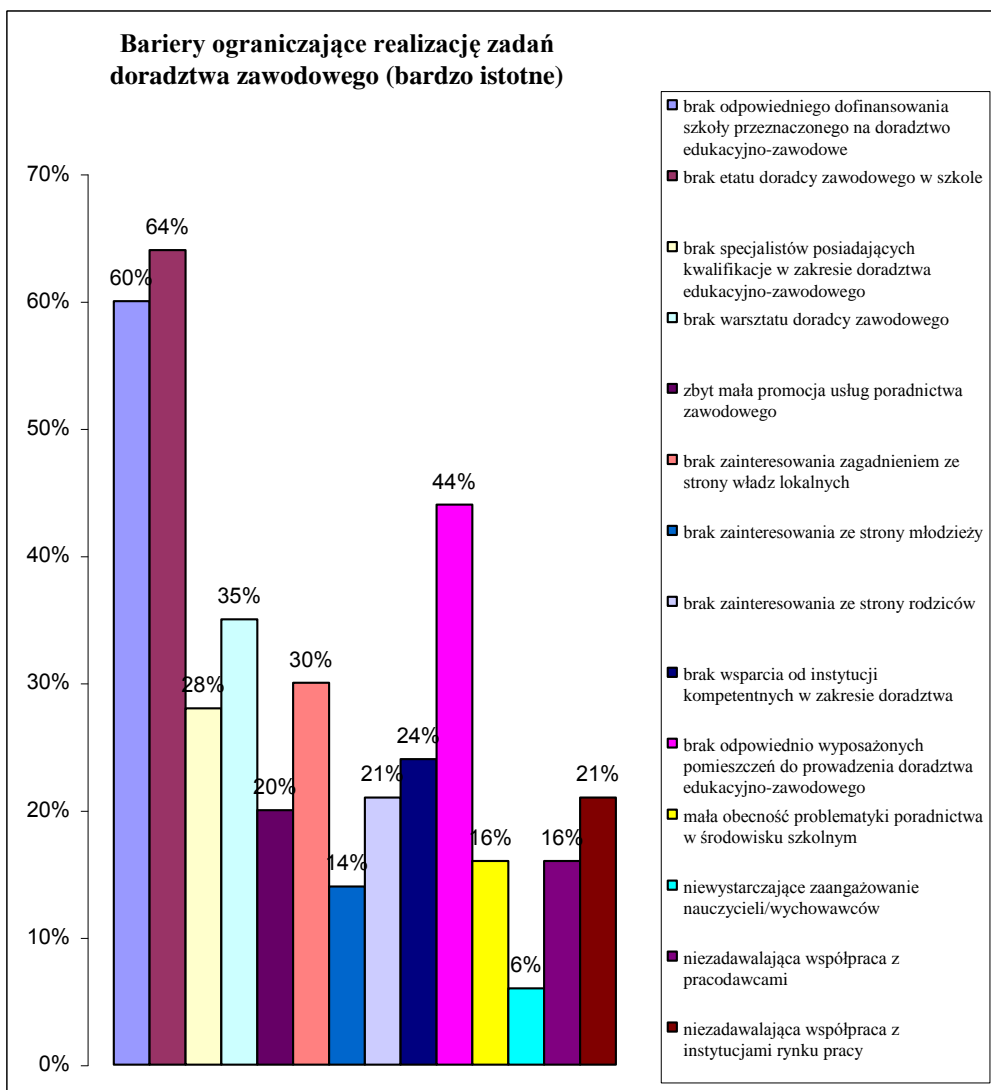
Również **niewystarczające zaangażowanie nauczycieli/wychowawców** według większości (94%) ma małe znaczenie w realizacji zadań doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Kolejną barierą ograniczającą realizację zadań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego w małym stopniu jest **niezadawalająca współpraca z pracodawcami**. (84%). Z ankiet wynika, więc, że tylko 16% gimnazjów docenia potrzebę nawiązania współpracy z pracodawcami.

Za kolejne nieistotne bariery większość respondentów uznała **brak zainteresowania zagadnieniem doradztwa edukacyjno-zawodowego ze strony władz lokalnych** (70%) oraz **zbyt małą promocję usług poradnictwa zawodowego** (80%).

Zdumiewające jest jednak, że większość gimnazjów (79%) stwierdziło, że również **brak zainteresowania ze strony rodziców** jest nieistotnym problemem, a nawet **brak zainteresowania ze strony młodzieży** (86%). Dla tylko, co siódmej szkoły (14%) brak zainteresowania poradnictwem zawodowym ze strony młodzieży jest bardzo istotnym problemem.

Katalog podanych w ankiecie barier był bardzo szeroki i prawdopodobnie, dlatego na pytanie o inne bariery w realizacji zadań doradztwa edukacyjno-zawodowego 114 szkół (prawie 81%) nie wymieniło żadnych, natomiast 27 szkoły (19%) poinformowało o istnieniu innych barier, ale nie podało, jakie to bariery.

Rysunek 11. Główne bariery ograniczające proces doradztwa edukacyjno-zawodowego w gimnazjach

Po dokonaniu analizy barier zapytano respondentów o wsparcie dla szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. Prawie wszyscy respondenci (89%) odpowiedzieli, że są zainteresowani uzyskaniem takiego wsparcia. Jednak 15 szkół (11%) nie oczekuje takiej pomocy.

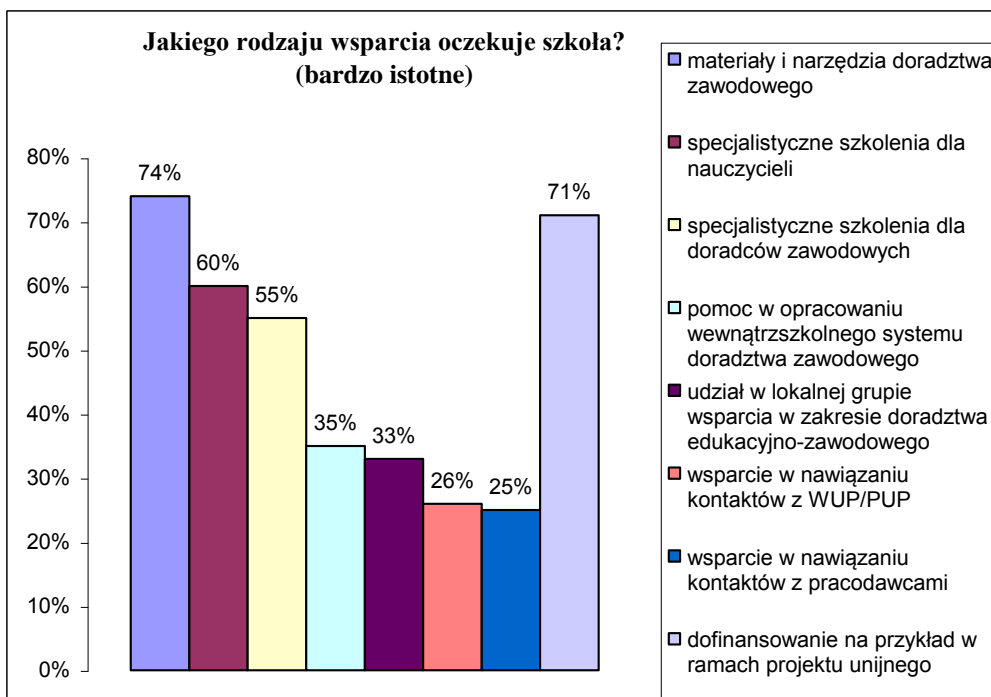
Rysunek 12. Wsparcie w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego

Zapytano o różne formy wsparcia i okazało się, że najbardziej istotnymi formami wsparcia dla największej ilości szkół (75%) byłyby **materiały i narzędzia doradztwa zawodowego** oraz **dofinansowanie na przykład w ramach projektu unijnego**. Co druga ankietowana szkoła gimnazjalna (71%) potrzebowałaby właśnie takiego dofinansowania. **Innymi potrzebnymi formami wsparcia byłyby również** specjalistyczne szkolenia dla nauczycieli, **których** oczekiwałoby **60% ankietowanych gimnazjów oraz** specjalistyczne szkolenia dla doradców zawodowych (**55%**).

W mniejszym stopniu zainteresowaniem, jako formą wsparcia cieszą się: **pomoc w opracowaniu wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (35%), udział w lokalnej grupie wsparcia w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego (33%)**.

Co czwarte gimnazjum (26%) odpowiedziało, że oczekiwałoby **wsparcia w nawiązaniu kontaktów z WUP/PUP i wsparcia w nawiązaniu kontaktów z pracodawcami (25%)**.

Na pytanie, czy ankietowani oczekiwaliby jeszcze innych form wsparcia, 80% ankietowanych gimnazjów nie wymieniło innych form.

Rysunek 13. Główne rodzaje wsparcia oczekiwanego przez gimnazja

Mimo różnych trudności, z jakim boryka się doradztwo zawodowe w gimnazjach, na pytanie: *Czy Pani/Pana zdaniem należy wprowadzić zmiany w systemie poradnictwa edukacyjno-zawodowego w szkole?* większość badanych gimnazjów (52%) odpowiedziała, że nie chce wprowadzać zmian w swoim systemie poradnictwa edukacyjno-zawodowego.

Natomiast 48% gimnazjów uważa, że należy wprowadzić takie zmiany.

Rysunek 14. Postulat zmian w systemie doradztwa

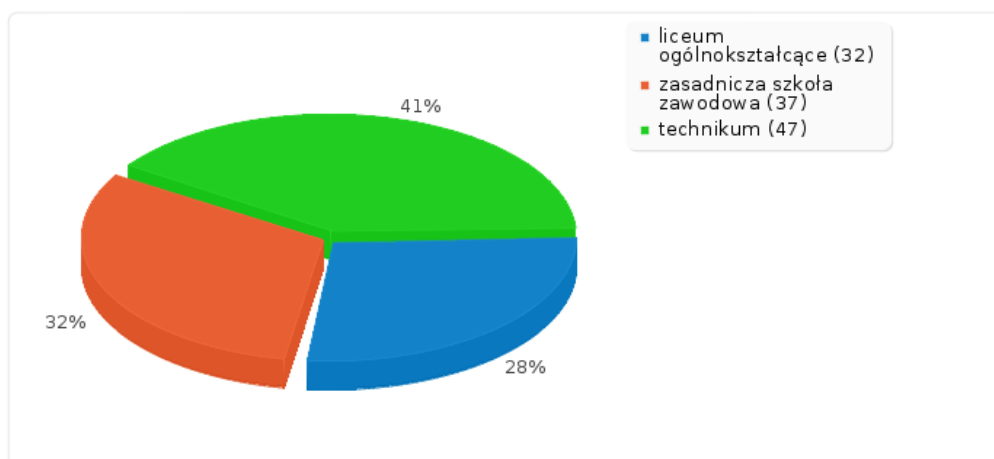
Wnioski z aktualnej oceny stanu doradztwa w gimnazjach zgrupowano w tabeli.

Tabela 10. Mocne i słabe strony doradztwa zawodowego w gimnazjach

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • 78 gimnazjów ma osoby z kwalifikacjami w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. • 33 osoby w województwie pracują w szkołach, jako doradcy zawodowi na pełen etat lub jego część. • Liczna grupa gimnazjów współpracuje z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, Powiatowym Urzędem Pracy oraz niektóre z pracodawcami. • Najczęściej odbywają się spotkania z przedstawicielami innych szkół podczas wizyt na „dniach otwartych”. • W połowie badanych szkół często są realizowane warsztaty poradnictwa zawodowego. • Często są realizowane zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zadania doradztwa zawodowego wykonują w większości szkół inni specjaliści, którzy nie są doradcami zawodowymi. • Brakuje osób posiadających kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. • Prawie połowa gimnazjów nie ma żadnego specjalisty z kwalifikacjami w zakresie doradztwa zawodowego. • Brak etatów dla osób zajmujących się doradztwem zawodowym w szkołach. • Brak źródeł finansowania. Większość gimnazjów nie posiada żadnych środków na doradztwo zawodowe. • Inna ilość godzin takich zajęć jest w większości szkół zaplanowana, a inna zrealizowana. • Godziny zajęć nie są realizowane systematycznie, lecz chaotycznie, przypadkowo, najczęściej w ramach zastępstw, dodatkowy godzin, „godzin karcianych” i w każdej szkole w innej ilości. • Nie jest ściśle określona ilość godzin doradztwa zawodowego dla klas I-III, dlatego również na poszczególnych poziomach są znaczne różnice między szkołami. • Mało jest spotkań z przedstawicielami OHP, WUP i PUP. • Rzadko są organizowane wyjścia do zakładów pracy i instytucji.

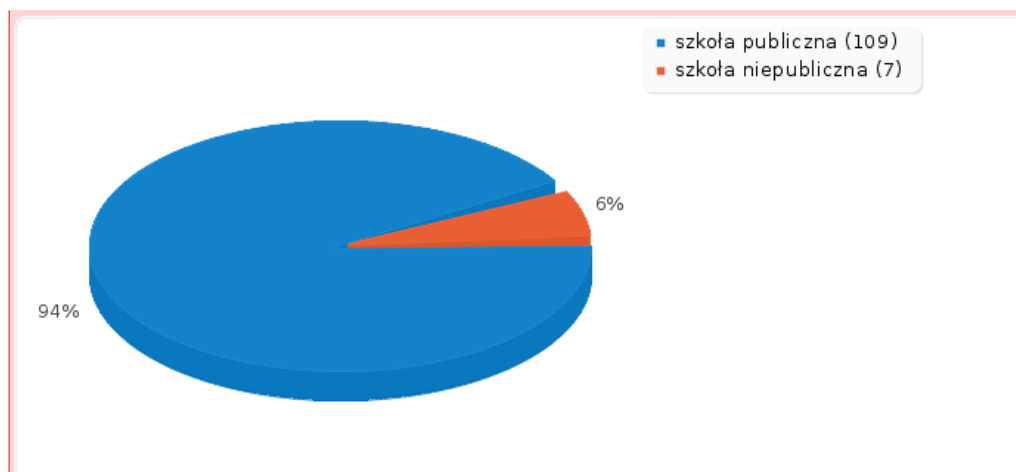
3.2 Wyniki badań ankietowych– szkoły ponadgimnazjalne

Kompletnie wypełnione ankiety otrzymano ze 116 szkół ponadgimnazjalnych tj. z 32 liceów ogólnokształcących, 37 zasadniczych szkół zawodowych i 47 techników.

Rysunek 15. Ankiety według typów szkół ponadgimnazjalnych

Większość szkół stanowią szkoły publiczne, tylko 7 z nich (6,03%) to szkoły niepubliczne.

Rysunek 16. Podział szkół ze względu na formę finansowania

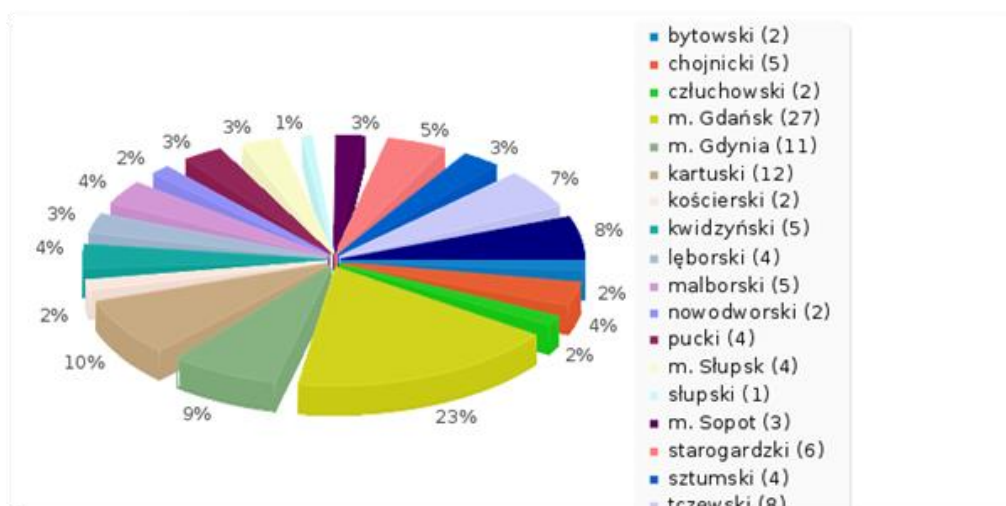
Komentarz [C2]:

Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

Poniższa tabela przedstawia rozkład szkół z podziałem na poszczególne powiaty województwa pomorskiego.

Tabela 11 Zestawienie ankietowanych szkół ponadgimnazjalnych według powiatów

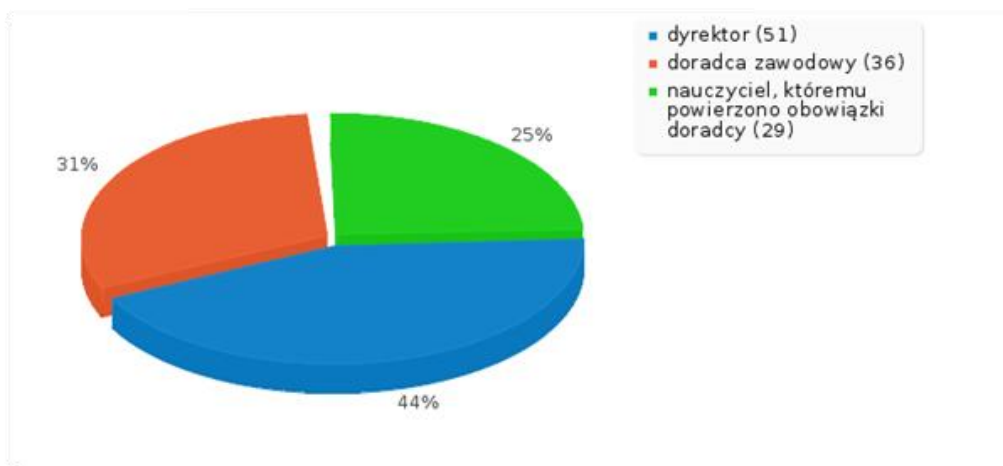
Powiat	Liczba LO	Liczba ZSZ i Technikum	Liczba szkół razem	Procent
bytowski	1	1	2	1.72%
chojnicki	1	4	5	4.31%
człuchowski	2	0	2	1.72%
m. Gdańsk	10	17	27	23.28%
gdański	0	0	0	0.00%
m. Gdynia	3	8	11	9.48%
kartuski	3	9	12	10.34%
kościerski	1	1	2	1.72%
kwidzyński	0	5	5	4.31%
łęborski	1	3	4	3.45%
malborski	1	4	5	4.31%
nowodworski	0	2	2	1.72%
pucki	2	2	4	3.45%
m. Słupsk	1	3	4	3.45%
słupski	0	1	1	0.86%
m. Sopot	3	0	3	2.59%
starogardzki	0	6	6	5.17%
sztumski	0	4	4	3.45%
tczewski	2	6	8	6.90%
wejherowski	1	8	9	7.76%

Rysunek 17. Liczba nadesłanych ankiet według powiatów

Większość szkół (87,07%), które nadesłały odpowiedzi znajduje się w miastach, 15 z nich znajduje się na wsi (12,93%).

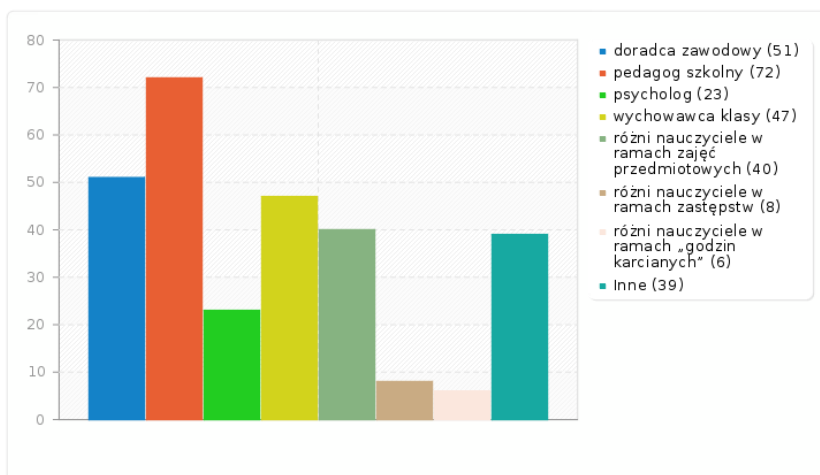
Z danych wynika, że prawie połowę ankiet (ok. 44%) wypełnili dyrektorzy szkół, doradcy zawodowi stanowili prawie 1/3 osób wypełniających, nauczyciele, którym powierzono obowiązki doradcy zawodowego to pozostałe 25% wypełniających ankietę. Wykres pokazuje dane dotyczące osób wypełniających ankietę.

Rysunek 18. Osoby wypełniające ankietę

Pierwsze pytanie merytoryczne z zakresu badania ankietowego dotyczyło pozyskania informacji, kto w szkole realizuje zadania w zakresie doradztwa zawodowego. Wypełniający ankietę mieli możliwość wyboru jednej lub kilku odpowiedzi z przedstawionych 8 możliwości. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że średnio w każdej z badanych szkół 2,5 osoby zajmują się doradztwem edukacyjno-zawodowym. Wyniki odpowiedzi na to pytanie potwierdzają znaną powszechnie zasadę powierzania obowiązków doradcy zawodowego pedagogom i psychologom szkolnym. Wg ankiet w większości szkół zadania doradcy edukacyjno-zawodowego pełni pedagog (prawie 2/3 wskazań) lub psycholog szkolny (1/5 odpowiedzi). Tylko 51 szkół podało, że zadania w zakresie doradztwa zawodowego wykonuje w tych szkołach doradca zawodowy. Doradcy zawodowi są, więc zatrudnieni tylko w niecałych 44% szkół biorących udział w ankiecie. Z ankiet wynika, że większość z nich zatrudniona jest w szkolnictwie zawodowym (prawie 4/5 odpowiedzi). Odpowiedzi ze szkół ogólnokształcących pokazują, że doradca zawodowy zatrudniony jest tylko, w co trzeciej szkole tego typu. W prawie połowie szkół ponadgimnazjalnych zadania te wypełnia wychowawca klasy. Dużą grupę stanowią inni nauczyciele realizujących zadania doradztwa zawodowego w ramach swoich przedmiotów (ponad 1/3 odpowiedzi), często zajęcia te są realizowane również w ramach zastępstw (prawie 7% odpowiedzi) lub tzw. godzin karcianych (ponad 5% wskazań). W 1/3 badanych szkół zadania te są realizowane także przez osoby z poza szkoły. Wykres ilustruje ogólne średnie dane wynikające z odpowiedzi na to pytanie w odniesieniu do wszystkich typów szkół ponadgimnazjalnych.

Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

Rysunek 19. Liczba osób realizująca zadania doradcy zawodowego w szkołach

Tak jak podano wyżej największe różnice w strukturze osób realizujących zadania z zakresu doradztwa- w zależności od typu szkół są różne szczególnie w grupie doradców, w innych grupach nauczycieli różnice te nie są już tak bardzo wyraźne. W poniższej tabeli pokazano jak przedstawia się podział nauczycieli realizujących te zadania z podziałem na licea i ponadgimnazjalne szkoły zawodowe.

Tabela 12. Nauczyciele realizujący zadania w zakresie doradztwa zawodowego z podziałem na typy szkół

Osoba realizująca zadania w zakresie doradztwa	Szkoły ponadgimnazjalne (razem)	Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe	Licea ogólnokształcące
<i>doradca zawodowy</i>	51	40	11
<i>pedagog szkolny</i>	72	52	20
<i>psycholog</i>	23	16	7
<i>wychowawca klasy</i>	47	33	14
<i>różni nauczyciele w ramach zajęć przedmiotowych</i>	40	28	12
<i>różni nauczyciele w ramach zastępstw</i>	8	6	2
<i>różni nauczyciele w ramach „godzin karcianych”</i>	6	5	1
<i>inne</i>	39	28	11

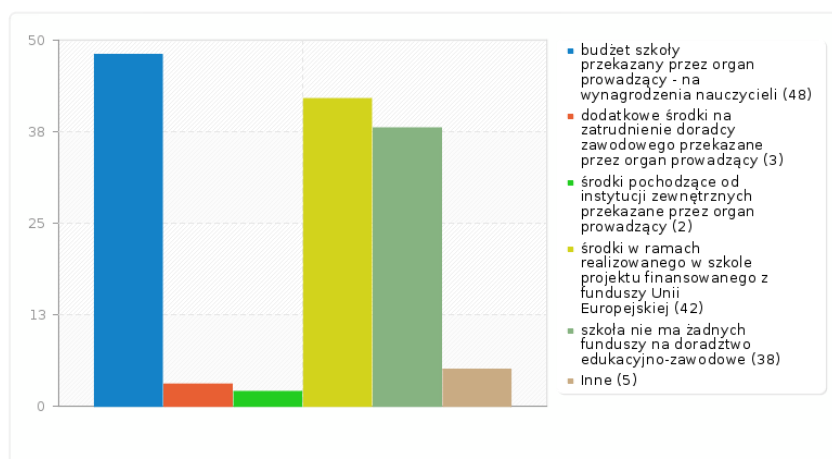
W dalszej części ankiety pytano o kwalifikacje doradcy zawodowego. Ponad połowa ankietowanych nie odpowiedziała na to pytanie, wynika z tego, że w tych szkołach – tak jak w jednej, w której wyraźnie zaznaczono – brak jest nauczycieli zatrudnionych na etatach doradcy zawodowego. Tylko 43,10% ankietowanych potwierdziło posiadanie wymaganych kwalifikacji przez doradcę, wynika, więc z tych odpowiedzi, że tylko w tych szkołach są zatrudnione osoby na stanowiskach doradcy zawodowego (pokrywa się to z danymi podanymi na poprzednim wykresie). Z analizy odpowiedzi wynika, że w biorących udział w ankiecie liceach ogólnokształcących jest zatrudnionych 11 nauczycieli na stanowisku doradcy zawodowego z posiadanymi kwalifikacjami z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, natomiast w szkołach zawodowych i technikach jest ich łącznie 39 osób. Tylko jedna szkoła wykazała, że doradca zawodowy nie posiada wymaganych kwalifikacji.

Następnie w ankiecie pytano o kwalifikacje nauczycieli, którzy najczęściej pełnią w szkołach funkcję doradcy zawodowego. Z przytoczonych odpowiedzi wynika, że w ankietowanych szkołach ponadgimnazjalnych kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego posiada tylko 8,62% psychologów i 21,55% pedagogów szkolnych.

W ankiecie pytano także o formę zatrudnienia doradcy zawodowego w szkole. Z przytoczonych danych wynika, że odpowiedzi na to pytanie udzieliły szkoły, w których jest zatrudniony doradca zawodowy (51 szkół). Tylko w dziewięciu szkołach (niecałe 18%) doradca zawodowy zatrudniony jest na całym etacie. W ponad połowie szkół doradca jest zatrudniony na części etatu (52,95%), a w prawie, co trzeciej szkole formą zatrudnienia doradcy zawodowego w szkole jest umowa cywilno-prawna (umowa zlecenia lub umowa o dzieło).

Na pytanie o liczbę pracowników szkoły posiadających kwalifikacje doradcy zawodowego ankietowane szkoły podały łącznie liczbę 160 takich nauczycieli. Wynika z tego, że przeciętnie w szkole ponadgimnazjalnej 1,38 osób posiada takie uprawnienia. Z danych zawartych w ankietach wynika, że liczby te różnią się w zależności od rodzaju szkół. W liceach ogólnokształcących średnia ta wynosi 1,13, a w szkołach zawodowych i technikach 1,48. W dalszej części pytano o źródła finansowania doradztwa edukacyjno-zawodowego, przy czym można było wskazać kilka wariantów z podanych 6 możliwości. Z uzyskanych danych wynika, że w prawie połowie szkół środki te pochodzą z budżetu szkół przydzielonych przez organy prowadzące (41,38%), dużo szkół, bo aż przeszło 1/3 doradztwo zawodowe realizowało w oparciu o fundusze unijne, ale dotyczy to głównie szkół zawodowych i techników (tylko 1 liceum ogólnokształcące podało informację o wykorzystaniu środków unijnych na ten cel). W dziewięciu szkołach (8,62%) fundusze na ten cel pochodzą z dodatkowych kwot przekazywanych przez organy prowadzące lub z innych źródeł. Ale prawie 1/3 ankietowanych szkół (32,76%) nie dysponuje żadnymi funduszami na realizowanie zadań związanych z doradztwem zawodowym. Na poniższym wykresie pokazano podane przez wypełniających ankietę źródła finansowania doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach

ponadgimnazjalnych. Tylko 5 szkół przyznało, że korzysta z innych źródeł finansowania doradztwa zawodowego w swoich placówkach.

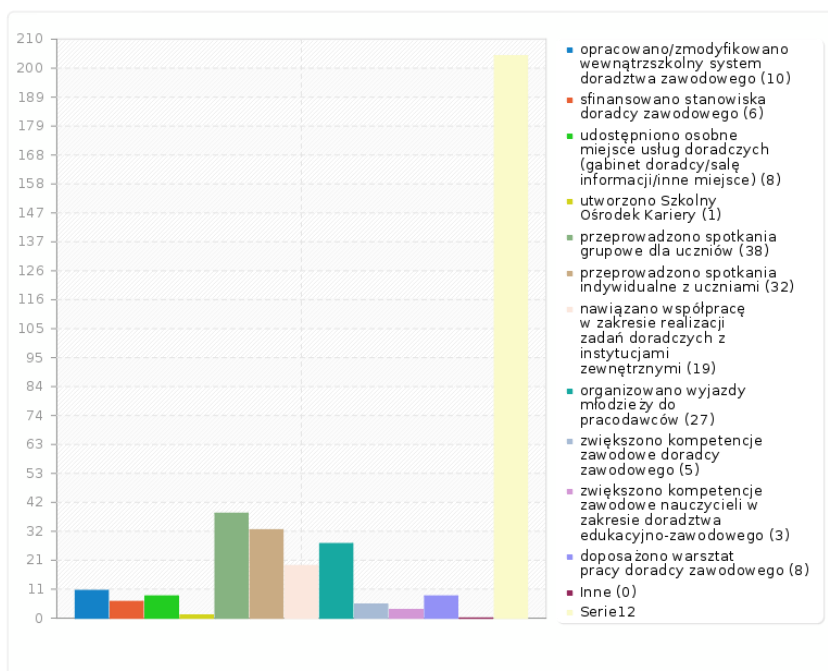
Rysunek 20. Źródła finansowania doradztwa zawodowego

Szkoły, które wykorzystywały fundusze unijne na realizację zadań związanych z doradztwem, miały określić rodzaje tych zadań w swojej szkole. W ankiecie podano 12 możliwości wskazania takich działań. Z odpowiedzi wynika, że najczęściej fundusze unijne wykorzystywane były na cztery podstawowe działania:

- przeprowadzanie spotkań grupowych dla uczniów (32,76%),
- przeprowadzanie spotkań indywidualnych z uczniami (27,59%),
- organizację wyjazdów młodzieży do pracodawców (23,28%),
- nawiązanie współpracy w zakresie doradczym z instytucjami zewnętrznymi (16,38%)

Część szkół wykorzystwała te fundusze na opracowanie lub zmodyfikowane wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (10 szkół), część przeznaczyła te środki na udostępnienie osobnego miejsca usług doradczych w szkole (8 szkół), doposażenia warsztatu pracy doradcy zawodowego (też 8 szkół) lub sfinansowania stanowiska doradcy zawodowego (6 szkół). Na uwagę zasługuje fakt, że tylko w 3 szkołach wykorzystano w ramach projektów fundusze unijne na zwiększenie kompetencji zawodowych nauczycieli, a w 5 szkołach także na zwiększenie kompetencji zawodowych doradców zawodowych w zakresie doradztwa zawodowego. W jednej ze szkół utworzono Szkolny Ośrodek Kariery.

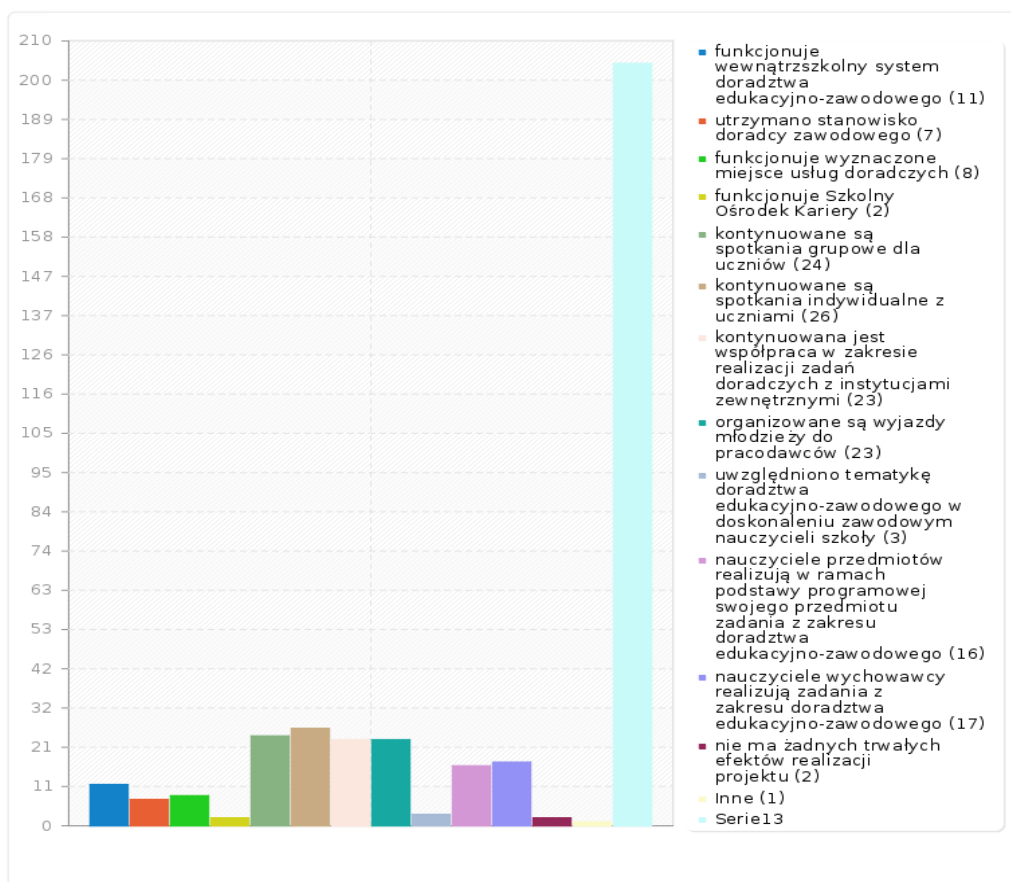
Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

Rysunek 21. Sposoby wykorzystania funduszy unijnych przeznaczonych na doradztwo

Szkoły, które uczestniczyły w projektach odpowiedziały także na pytanie o trwałe efekty projektu, tj. o zadania, które są nadal w szkole kontynuowane mimo zakończenia udziału szkoły we wskazanym projekcie. Do braku trwałych efektów przyznały się tylko 2 szkoły, reszta podała nawet po kilka różnych zadań, które są wynikiem działań związanych z uczestnictwem szkoły w projekcie w zakresie doradztwa. Najczęściej kontynuowano działalność w zakresie zarówno grupowych jak i indywidualnych spotkań z uczniami (odpowiednio 20,69% i 22,49%). Podobnie w prawie, co piątej szkole realizowane są wyjazdy młodzieży do pracodawców i kontynuowana jest współpraca w zakresie doradztwa z instytucjami zewnętrznymi. Sporo szkół, bo prawie, co siódma- podaje, jako efekt realizację zadań z zakresu doradztwa przez nauczycieli wychowawców jak i nauczycieli realizujących podstawę programową swojego przedmiotu. Część szkół, prawie, co dziesiąta, jako efekt udziału w projekcie za środków unijnych podaje fakt funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Do takich efektów dwie szkoły zaliczają również funkcjonowanie w ich placówkach Szkolnych Ośrodków Kariery. Poniższy wykres ilustruje podane przez szkoły te dane.

Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

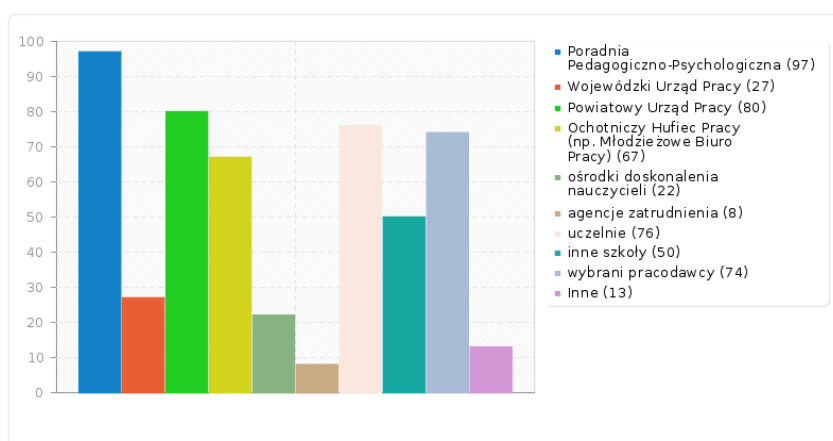

Rysunek 22. Trwałe efekty wykorzystania funduszy unijnych

Szkoły uczestniczące w projektach finansowanych z funduszy UE odpowiedziały również na pytanie dotyczące procentowego udziału tych funduszy w ogólnej kwocie środków, jakie szkoła przeznacza na doradztwo edukacyjno-zawodowe. Odpowiedzi udzieliły 42 szkoły, z danych przekazanych przez szkoły wynika, że fundusze unijne stanowiły w tych szkołach średnio 71,1% całości środków przeznaczonych na doradztwo.

Kolejne pytania dotyczyły realizacji konkretnych zadań związanych z doradztwem edukacyjno-zawodowym w szkole. Pierwsze z nich (pytanie nr.5 ankiety) dotyczyło określenia podmiotów zewnętrznych, z którymi współpracuje szkoła w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. W proponowanych odpowiedziach sugerowano 9 wybranych podmiotów, uwzględniono również możliwość inną możliwość współpracy, a wypełniający mógł wskazać kilka wariantów odpowiedzi. Odpowiedzi na to pytanie wskazują, że prawie wszystkie szkoły (83,62%) współpracują z poradniami pedagogiczno-psychologicznymi. Prawie 2/3 szkół wskazuje, jako partnera w doradztwie zawodowym Powiatowe Urzędy

Pracy, wyższe uczelnie i pracodawców, ponad połowa Ochotnicze Hufce Pracy. Szkoły współpracują często z innymi szkołami (43,10%), rzadziej z Wojewódzkim Urzędem Pracy (23,28%). Tylko 8 szkół (6,90%) jako partnera wskazało agencje zatrudnienia. Wyniki otrzymane w tym pytaniu wskazują na dość znaczne różnice, uzależnione od typu szkoły – dla liceów ogólnokształcących częstszym partnerem w ramach doradztwa są wyższe uczelnie (87,50%, a 56,63% dla ZSZ i techników), rzadszym natomiast Powiatowe Urzędy Pracy (50%, a dla ZSZ i techników 75,90%). Jeszcze większe różnice występują przy współpracy z wybranymi pracodawcami. Szkoły zawodowe i technika deklarują, że aż 74,70% nich współpracuje w tym zakresie z pracodawcami, natomiast dla liceów liczba ta wynosi tylko 34,38%. Pozostałe wyniki są zbliżone dla tych typów szkół. W pozycji „inne” kilka szkół podało, jako podmiot współpracy Cech Rzemiosł Różnych, Szkolny Ośrodek Kariery, Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Gdańsku i Słupsku, Inkubator Przedsiębiorczości „Starter”. Tylko jedna szkoła wymieniła Urząd Marszałkowski – dobry kurs na edukację (projekt systemowy UMWP, w którym uczestniczyły wszystkie ponadgimnazjalne szkoły zawodowe w woj. pomorskim).

Rysunek 23. Współpraca respondentów z innymi instytucjami

W pytaniu nr.6 zapytano o stosowane w szkole formy pracy z młodzieżą w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego. Pytanie było postawione tak, by wypełniający mógł posłużyć się (przy wskazaniu organizowanej przez szkołę formy wsparcia) skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „nigdy lub bardzo rzadko”, a 5 „zawsze lub bardzo często”. Szkoły miały możliwość zaznaczenia wszystkich ze stosowanych przez nie form z zestawu zawartego w pytaniu. W opracowaniu danych zsumowano wyniki zaznaczone 1 i 2, zsumowano także zaznaczone odpowiedzi liczbami 4 i 5.

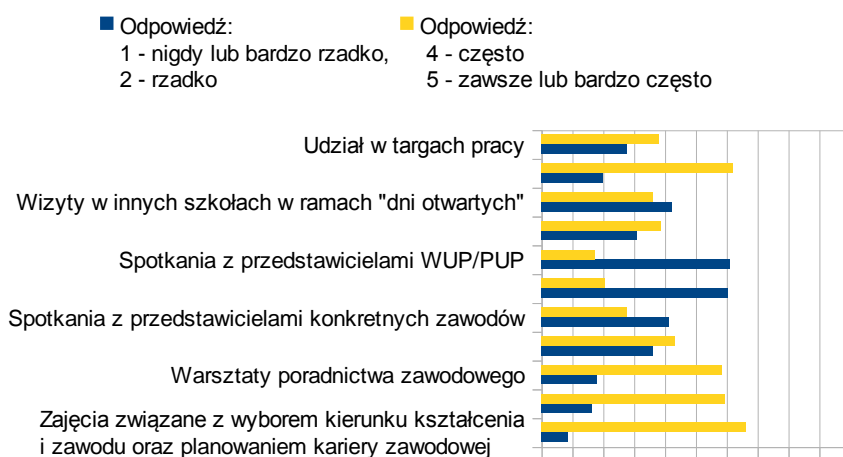
Z przestanych danych wynika, że najczęstszą stosowaną formą doradztwa w szkołach jest realizacja zajęć lekcyjnych związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz

planowaniem kariery zawodowej. Taką formę pracy stosuje 2/3 badanych szkół. W ponad połowie szkół stosuje się także warsztaty poradnictwa zawodowego i indywidualne porady zawodowe. Mniej niż połowa szkół podaje, że doradztwo zawodowe realizuje poprzez spotkania z przedstawicielami innych szkół, a ponad 1/3 z nich uczestniczy w „dniach otwartych” innych szkół. Szkoły organizują również spotkania z przedstawicielami konkretnych zawodów (blisko 1/3 szkół) i wycieczki do zakładów pracy i instytucji (ponad 1/3 szkół). Często stosowaną formą doradztwa jest udział w targach edukacyjnych (tak podaje prawie 2/3 szkół), spora część szkół, bierze też udział w targach pracy (tak podaje ponad 1/3 szkół). Tylko po około 1/5 szkół podaje, że ich uczniowie w ramach doradztwa zawodowego spotykają się z przedstawicielami OHP i pracownikami WUP/PUP. Pełne dane dotyczące stosowanych form doradztwa w szkołach ponadgimnazjalnych pokazano w poniższej tabeli, a na wykresie przedstawiono najczęściej stosowane formy doradztwa w tych szkołach.

Tabela 13 Formy doradztwa w szkołach ponadgimnazjalnych

FORMY DORADZTWA	Odpowiedź: ·1 - nigdy lub bardzo rzadko, ·2 - rzadko	Odpowiedź: ·3 - czasami	Odpowiedź: ·4 - często 5 - zawsze lub bardzo często
Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej	8,62%	25,00%	66,38%
Indywidualne porady zawodowe	16,38%	24,14%	59,48%
Warsztaty poradnictwa zawodowego	18,10%	23,28%	58,62%
Spotkania z przedstawicielami innych szkół	36,21%	20,69%	43,10%
Spotkania z przedstawicielami konkretnych zawodów	41,38%	31,03%	27,59%
Spotkania z przedstawicielami OHP	60,34%	18,97%	20,69%
Spotkania z przedstawicielami WUP/PUP	61,21%	21,55%	17,24%
Wycieczki do zakładów pracy i instytucji	31,03%	30,17%	38,79%
Wizyty w innych szkołach w ramach "dni otwartych"	42,24%	21,55%	36,21%
Udział w targach edukacyjnych	19,83%	18,10%	62,07%
Udział w targach pracy	27,59%	34,48%	37,93%

W niektórych formach realizowanych w ramach doradztwa dane zawarte w ankietach liceów ogólnokształcących różnią się dość znacznie od średnich danych w tabeli. Licea preferują wizyty w innych szkołach (wyższych) w ramach „dni otwartych” (53,12%), spotkania z przedstawicielami innych szkół (62,50% - dotyczy to szkół wyższych) i udział w targach edukacyjnych (81,25%). Rzadziej natomiast stosują formy doradztwa typowe bardziej dla szkolnictwa zawodowego, np. na częsty udział w targach pracy wskazuje tylko 37,50% liceów, wycieczki do zakładów pracy 21,88%. Wszystkie podane procenty dla form pracy liceów dotyczą odpowiedzi „często i zawsze lub bardzo często”. W podanym zestawieniu dane dotyczące innych form doradztwa edukacyjno-zawodowego we wszystkich typach szkół są podobne.

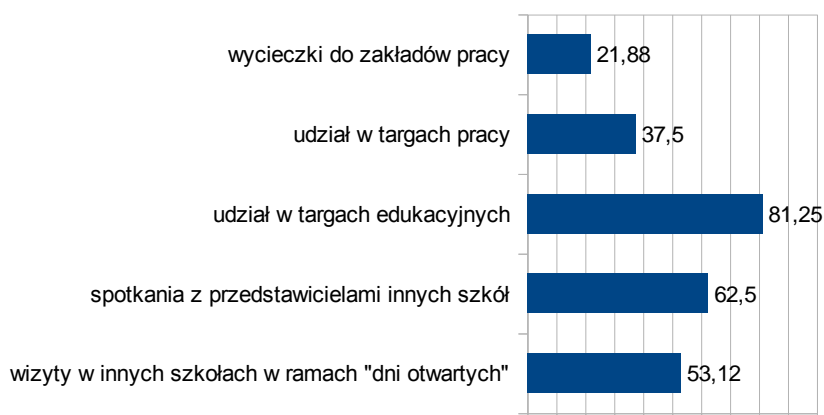

Rysunek 24. Formy doradztwa w szkołach ponadgimnazjalnych

Najczęściej stosowane formy doradztwa w liceach ogólnokształcących to:

- wizyty w innych szkołach w ramach „dni otwartych” - 53.12%,
- spotkania z przedstawicielami innych szkół - 62.50%,
- udział w targach edukacyjnych - 81.25%,
- udział w targach pracy -37.50%,
- wycieczki do zakładów pracy -21.88%.

Dane te ilustruje rysunek nr.26.

Rysunek 25. Formy doradztwa preferowane w liceach ogólnokształcących

Kolejne, siódme pytanie ankiety dotyczyło planowanych w roku szkolnym 2013/2014 i zrealizowanych w pierwszym półroczu tego roku godzin lekcyjnych tematycznie związanych z doradztwem zawodowym dla uczniów pojedynczej klasy. Podane przez szkoły liczby zgrupowano poniżej w trzech kolumnach, grupując wyniki w zależności od wpisanej liczby godzin od 1-3, od 4-7 oraz od 8-10 godzin lekcyjnych dla pojedynczej klasy.

Tabela 14 Planowanie i realizacja zajęć lekcyjnych z doradztwa zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych

Godziny zaplanowane dla pojedynczej klasy w r. szk. 2013/14									
Typ szkoły	Liceum ogólnokształcące		Zasadnicza Szkoła Zawodowa			Technika			
	Od 1 do3	Od 4 do7	Od 8 do10	Od 1 do3	Od 4 do7	Od 8 do10	Od 1 do3	Od 4 do7	Od 8 do10
<i>Klasy I</i>	3	12	8	10	8	5	14	9	5
<i>Klasy II</i>	3	12	7	9	8	1	10	7	5
<i>Klasy III</i>	6	8	8	8	9	1	7	7	7
<i>Klasy IV</i>							4	10	5
Godziny zrealizowane w pojedynczej klasie pierwszym półroczu r. szk. 2013/2014									
<i>Klasy I</i>	10	11	2	14	8	2	7	7	1
<i>Klasy II</i>	6	15	3	13	6	3	12	4	4
<i>Klasy III</i>	9	13	3	10	3	1	8	6	5
<i>Klasy IV</i>							7	7	6

Z podanych wyżej zestawień wynika, każda klasa liceum ogólnokształcącego uczestniczy w zajęciach z doradztwa zawodowego dwukrotnie w ciągu całego cyklu nauczania. Dla techników ta średnia jest mniejsza i wynosi około 1,7, a dla zasadniczych szkół zawodowych średnia jest najmniejsza, bo wynosi tylko 1,6. Z danych szkół zawodowych wynika, więc, że część klas w tych szkołach może nie mieć wcale planowanych zajęć z doradztwa zawodowego lub mieć je tylko na poziomie jednej klasy w całym cyklu kształcenia.

W szkołach zawodowych i liceach ogólnokształcących liczba zajęć z doradztwa jest największa w przedziale godzin od 4-7 (tak deklaruje prawie połowa szkół), w technikach najczęściej realizowane są 2 warianty - od 1 do 3 oraz od 4-7 godzin lekcyjnych. Z danych wynika także, że zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego rozłożone są w miarę równomiernie na wszystkich poziomach klas, jednak nieco więcej zajęć planowana jest do realizacji we wszystkich typach szkół ponadgimnazjalnych na poziomie klas pierwszych.

Tabela 15. Średnia liczba planowanych godzin lekcyjnych z doradztwa zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych

Średnia liczba godzin planowanych do realizacji			
Klasa	LO	ZSZ	Technikum
<i>I</i>	6,13	5,17	4,38
<i>II</i>	6,14	3,95	5,11
<i>III</i>	5,82	4,14	3,76
<i>IV</i>			5,95

Szkoły w tym pytaniu miały również wpisać, jaką liczbę godzin z zakresu doradztwa zrealizowano w pierwszym okresie w r. szk. 2013/2014 w pojedynczej klasie. Te dane przekazane przez szkoły wskazują, że w liceach ogólnokształcących w pojedynczej klasie zrealizowano takich zajęć najczęściej w przedziale od 4 do 7 godzin w każdej pojedynczej klasie, natomiast w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych najczęściej zrealizowano wariant 1-3 godzin lekcyjnych. Z wpisanych danych w odpowiednich rubrykach tabeli wynika również, że w ostatnich klasach z tych szkół zajęcia z zakresu doradztwa w pierwszym półroczu tego roku szkolnego zrealizowano w prawie 3/4 liceów ogólnokształcących, ale tylko w niecałej połowie techników i w niecałych 40% zasadniczych szkół zawodowych.

Kolejne, ósme pytanie ankiety dotyczyło podania procentowej liczby uczniów szkoły objętej doradztwem edukacyjno-zawodowym w pierwszym półroczu roku szkolnego 2013/2014. Z uzyskanych danych wynika, że w każdej z tych szkół średnio prawie 2/3 uczniów każdej szkoły (61,23%) było objętych w tym okresie doradztwem edukacyjno-zawodowym.

Następne pytanie ankiety- dziewiąte- miało udzielić informacji, czy w szkole funkcjonuje gabinet doradcy zawodowego lub sala informacji i doradztwa zawodowego. Twierdząco na to pytanie odpowiedziała ponad 1/3 szkół, większość szkół, bo aż 2/3 deklaruje brak odpowiedniego pomieszczenia związanego z doradztwem zawodowym.

Kolejne, dziesiąte pytanie miało odpowiedzieć, czy w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego szkoły prowadzą konsultacje lub spotkania z rodzicami. Odpowiedzi na to pytanie wskazują, że połowa szkół (50,00%) współpracuje z rodzicami w tym zakresie, druga połowa nie zajmuje rodziców problemami doradztwa edukacyjno-zawodowego.

W jedenastym pytaniu wypełniający mieli wskazać bariery ograniczające realizację zadań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole. Tak jak w pytaniu szóstym wypełniający mieli dokonać oceny poszczególnych barier przez posłużenie się pięciostopniową skalą, gdzie 1 oznaczała „nieistotny problem”, a 5 „bardzo istotny problem”.

Jako pierwszą z ewentualnych barier wymieniono brak odpowiedniego dofinansowania szkoły przeznaczonego na doradztwo edukacyjno-zawodowe. Dla większości szkół jest to problem istotny lub bardzo istotny, bo aż 65,52% odpowiedzi oceniono w podanej skali

liczbami 4 i 5, tylko dla 15,52% szkół brak dofinansowania nie stanowi problemu dla wywiązywania się szkoły z obowiązków doradztwa.

Jako drugą barierę wymieniono brak etatu doradcy zawodowego w szkole. Dla ponad połowy szkół (56,90%) jest to bardzo istotny lub istotny problem, ale dla sporej ilości szkół (31,03%) nie stanowi to problemu dla pracy szkół.

Dla większości szkół (68,97%) barierą nie jest brak specjalistów posiadających kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego, tylko niecałe 20% szkół podaje, że stanowi to istotny lub bardzo istotny problem.

Dla ponad połowy szkół (55,17%) nieistotnym lub małym problemem jest brak warsztatu doradcy zawodowego. Tylko dla części z nich (25,86%) jest to istotny lub bardzo istotny problem.

Szkoły nie traktują też, jako istotnej bariery w postaci zbyt małej promocji usług poradnictwa zawodowego. Aż 39,66% z nich uważa, że jest to nieistotny lub mało istotny problem, przeciwnie uważa tylko 21,55% ankietowanych szkół.

Jako następną z możliwych barier podano problem braku zainteresowania zagadnieniem ze strony władz lokalnych. Jest to bariera ograniczająca realizację zadań w zakresie doradztwa dla 35,34% szkół, dla których jest to istotny lub bardzo istotny problem, przeciwnie sądzi 40,52% szkół.

Jako możliwą barierę wymieniono także brak zainteresowania ze strony młodzieży. Prawie połowa szkół (46,55%) podaje, że jest to nieistotny lub mało istotny problem. Natomiast dla 25% szkół brak zainteresowania młodzieży jest wymieniany, jako istotny lub bardzo istotny problem.

Jako kolejną barierę wymieniono brak zainteresowania ze strony rodziców. Ponad 1/3 szkół (36,21%) podaje, że nie jest to istotnym lub bardzo istotnym problemem, mniej więcej tyle samo szkół (34,48%) uważa to za duży problem.

W pytaniu tym, jako kolejną barierę wymieniono brak wsparcia od instytucji kompetentnych w zakresie doradztwa. Aż dla 24,14% szkół jest to bardzo istotny (11,21%) i istotny (12,93%) problem. Większość szkół (43,48%) uważa jednak, że brak wsparcia jest nieistotny (23,35%) lub mało istotny problem (19,13%).

Jako następną barierę wymieniono brak odpowiednio wyposażonych pomieszczeń do prowadzenia doradztwa edukacyjno-zawodowego. Tu stanowiska szkół były prawie idealnie podzielone, 41,38% szkół uznało ten fakt za bardzo istotny lub istotny problem, natomiast za nieistotny lub mało istotny problem 42,24%, przy czym najwięcej szkół brak takich pomieszczeń za problem nieistotny (31,03%).

Mała obecność problematyki poradnictwa w środowisku szkolnym uważana jest za nieistotny lub mało istotny problem prawie przez połowę szkół (45,69%), przeciwnie problem ten widzi tylko 22,41% szkół, ale aż 31,90% szkół nie ma zdania na ten temat.

Do wskazania, jako kolejną możliwą barierę podano niewystarczające zaangażowanie nauczycieli/wychowawców. Tu większość odpowiedzi (62,07%) uznawało ten fakt za nieistotny lub mało istotny problem, tylko 12,07% wypełniających ankiety uważało przeciwnie, a 25,86% nie miało zdania na ten temat. Połowa szkół uznaje za mało istotny lub nieistotny problem fakt niezadawalającej współpracy z pracodawcami, przeciwnie uważa 22,41%. Podobne odpowiedzi uzyskano przy barierze w postaci niezadawalającej współpracy z instytucjami rynku pracy. Ponad połowa szkół (52,59%) uważa, że nieistotny lub mało istotny problem, przeciwnie sądzi 22,41% szkół, a 25% nie ma zdania w tym temacie.

W poniższej tabeli zgrupowano podane przez szkoły dane dotyczące barier ograniczających doradztwo edukacyjno-zawodowe, gdzie zsumowano wyniki w dwóch kolumnach:

- pierwszej zsumowano wyniki wskazane, jako bariery będące problemem bardzo istotnym lub istotnym,
- druga kolumna sumuje wypowiedzi określające daną barierę, jako problem mało istotny lub nieistotny.

Bariery ograniczające doradztwo edukacyjno-zawodowe w szkołach ponadgimnazjalnych	Problem istotny lub bardzo istotny	Problem mało istotny lub nieistotny
<i>brak odpowiedniego dofinansowania szkoły przeznaczonego na doradztwo edukacyjno-zawodowe</i>	65,52	15,52
<i>brak etatu doradcy zawodowego w szkole</i>	56,9	31,03
<i>brak specjalistów posiadających kwalifikacje w zakresie doradztwa zawodowego</i>	19,48	68,97
<i>brak warsztatu doradcy zawodowego</i>	25,86	39,66
<i>zbyt mała promocja usług poradnictwa zawodowego</i>	21,55	39,66
<i>brak zainteresowania zagadnieniem ze strony władz lokalnych</i>	35,34	40,52
<i>brak zainteresowania ze strony młodzieży</i>	25	46,55
<i>brak zainteresowania ze strony rodziców</i>	34,48	36,21
<i>brak wsparcia ze strony instytucji kompetentnych w zakresie doradztwa</i>	24,14	43,48
<i>brak odpowiednio wyposażonych pomieszczeń do prowadzenia doradztwa edukacyjno-zawodowego</i>	41,38	42,24
<i>mała obecność problematyki poradnictwa w środowisku szkolnym</i>	22,41	45,69
<i>niewystarczające zaangażowanie nauczycieli/wychowawców</i>	12,07	62,07
<i>niezadawalająca współpraca z pracodawcami</i>	22,41	55
<i>niezadawalająca współpraca z instytucjami rynku pracy</i>	22,41	52,29

Tabela 16. Bariery ograniczające proces doradztwa w szkołach ponadgimnazjalnych

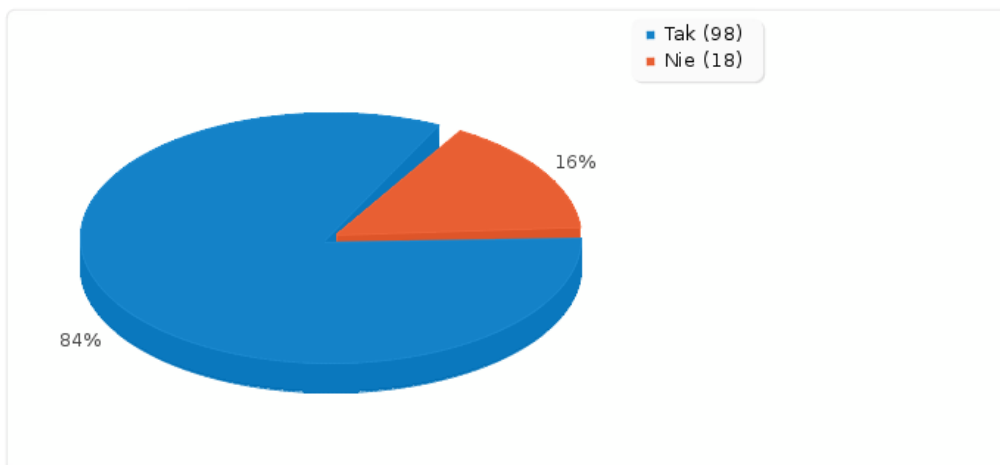
Szkoły miały również możliwość wpisania innych barier, które mogły występować w ich szkołach a których nie uwzględniono w ankiecie. Takie bariery wymieniło tylko kilka szkół zawodowych i techników. Większość z nich powtórzyła jednak bariery określone już w tabeli, tylko dwie z nich wskazały rzeczywiście coś nowego:

- bariery komunikacyjne dla uczniów niepełnosprawnych w niektórych instytucjach i zakładach pracy
- popołudniowe godziny lekcyjne przeznaczone na doradztwo zniechęcają uczniów do uczestnictwa w nich (szczególnie dotyczy to uczniów dojeżdżających do szkół).

Rubrykę tę wypełniło także pięć szkół ogólnokształcących. Dwie z nich za barierę uznały przeładowanie programów szkolnych i brak czasu na doradztwo, jedna kłopotów z doradztwem dla uczniów niepełnosprawnych.

Jedna ze szkół ogólnokształcących i jedna ze szkół zawodowych, jako inną barierę uznały fakt, że stanowiska doradców zawodowych w tych szkołach są przewidziane przez organ prowadzący do likwidacji.

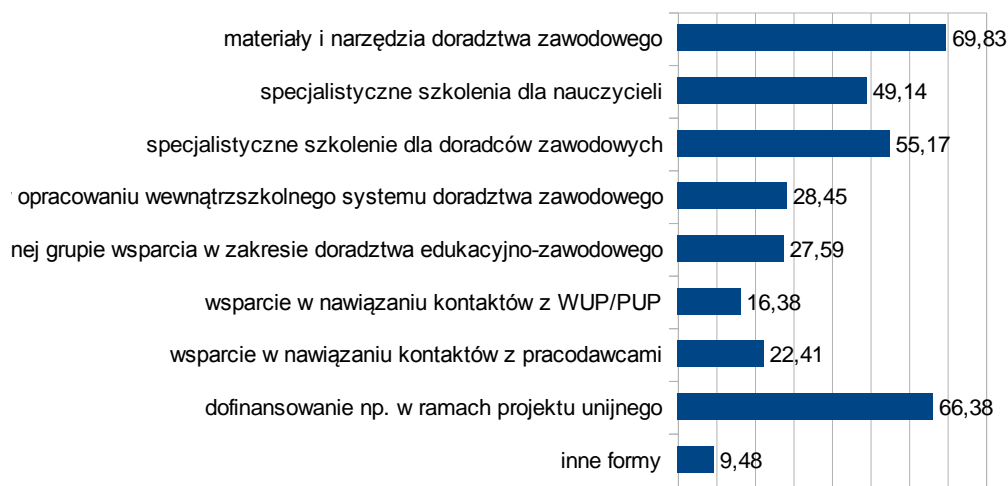
W pozycji nr.13 pytano czy szkoła jest zainteresowana wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. Przeważająca liczba szkół, – bo aż 84,48% odpowiedziała twierdząco, tylko 15,52% szkół nie jest tym zainteresowana.

Rysunek 26. Oczekiwane wsparcie szkół

Pytanie nr.14 uściślało poprzednie pytanie poprzez określenie, w stosowanej już w ankiecie pięciostopniowej skali od 1 do 5 formy oczekiwanego wsparcia w zakresie doradztwa zawodowego. Za bardzo istotną i istotną formę wsparcia szkoły uznają:

-materiały i narzędzia doradztwa zawodowego	- 69,83%
-specjalistyczne szkolenia dla nauczycieli	- 49,14%
-specjalistyczne szkolenie dla doradców zawodowych	- 55,17%
-pomoc w opracowaniu wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego	- 28,45%
-udział w lokalnej grupie wsparcia w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego	- 27,59%
-wsparcie w nawiązaniu kontaktów z WUP/PUP	- 16,38%
-wsparcie w nawiązaniu kontaktów z pracodawcami	- 22,41%
-dofinansowanie (na przykład w ramach projektu unijnego)	- 66,38%
-inne formy	- 9,48%

Wykres 1. Oczekiwane wsparcie szkół

W ramach wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego ankietowani w rubryce „inne” wymieniali najczęściej utworzenie etatu doradcy zawodowego (powtarzano to samo w odpowiedziach na następne pytanie) oraz szkolenia dla nauczycieli. W jednej z ankiet sugerowano zwiększenie oferty edukacyjno-zawodowej dla uczniów i absolwentów z niepełnosprawnością intelektualną, podobny wpis z innego liceum postulował indywidualizację w podejściu do uczniów niepełnosprawnych i zwiększenie dla nich oferty kontynuacji nauki lub pracy. Charakterystyczna odpowiedź na to pytanie została wysłana przez jedno z liceów ogólnokształcących „*Organizacja pracy szkoły nie jest dostosowana do szerokiej realizacji zadań tego typu; priorytety – przygotowanie do matury, cele władz lokalnych, a także przeciążenie uczniów nie sprzyjają szerszej realizacji zadań z zakresu doradztwa. Uczniowie nie są zainteresowani zajęciami organizowanymi poza lekcjami.*” W rubryce „inne bariery” uzyskano z kolejnego liceum następujący wpis „*Nasza szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, której pracownik – wykwalifikowany doradca realizuje zajęcia z tego zakresu. W związku z tym nie ma potrzeby zatrudniania dodatkowego doradcy.*”

W ostatnim pytaniu ankiety zadano pytanie o to, czy należy wprowadzić zmiany w systemie poradnictwa edukacyjno-zawodowego w szkole. W ponad połowie (56,90%) nadesłanych ankiet padła odpowiedź twierdząca. Z analizy dalszej części pytania o to, jakie zmiany należy wprowadzić wynika, że najbardziej pożądaną zmianą w systemie poradnictwa w szkołach jest obligatoryjne utworzenie w każdej szkole etatu doradcy zawodowego, taką zmianę proponuje aż 48,08% ankietowanych. Dużo odpowiedzi wskazywało również konieczność wprowadzenia doradztwa edukacyjno-zawodowego do planów nauczania i

obowiązkowych zajęć dla uczniów z doradztwa zawodowego (21,54%). Inne, powtarzające się elementy proponowanych zmian dotyczyły:

- wdrożenia jednakowych rozwiązań w systemie doradztwa w ramach województwa,
- monitorowania kariery edukacyjno-zawodowej także po ukończeniu szkoły,
- określenia etatu doradcy zawodowego w Karcie Nauczyciela,
- stworzenia systemu, który nie istnieje bez projektów unijnych i wsparcia władz lokalnych,
- obligatoryjnego spotkania ucznia z doradcą zawodowym przed złożeniem dokumentów na uczelnie.

Niektóre wypowiedzi wskazywały na duże zaangażowanie i autentyczną troskę o dużą efektywność systemu doradztwa w szkole. Stanowią też one jednocześnie sumę problemów poruszanych częściowo w innych ankietach. Potwierdzeniem tego jest wypowiedź zawarta w ankiecie nadesłanej przez jedno z techników:

„Zajęcia z doradztwa edukacyjno-zawodowego powinny być obowiązkowymi zajęciami w planie zajęć na każdym etapie kształcenia i w każdej klasie, tak jak przedmiot w-f czy religia, które pozwolą na realizację działań systematycznych i zaplanowanych stwarzających warunki do efektywnych działań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz orientacji zawodowej. Nie ma też etatu doradcy zawodowego i pieniędzy na bazę materiałów edukacyjno-dydaktycznych stwarzającą warunki do autentycznych działań z doradztwa zawodowego. Poza tym obowiązki doradcy są często zrzucane na pedagoga bądź przypadkowego nauczyciela, którzy często też nie mają odpowiednich kwalifikacji, bo na studia podyplomowe z tego zakresu organy prowadzące również nie mają potrzeby wydawania pieniędzy.”

Inne wypowiedzi rozszerzały poruszaną przez sporą liczbę szkół obligatoryjność zajęć z doradztwa zawodowego *„Planowe zajęcia z doradztwa zawodowego w planie nauczania”, „doradztwo zawodowe, jako obligatoryjne i systematyczne na każdym etapie edukacyjnym”, także kolejny wpis poruszał dokładnie ten problem „system poradnictwa powinien obejmować wszystkie szczeble procesu edukacyjno-wychowawczego ucznia, od przedszkola a kończąc na studiach wyższych”.*

Doradztwo jako obligatoryjne i systematyczne na każdym etapie edukacyjnym.

System poradnictwa zawodowego powinien obejmować wszystkie szczeble procesu edukacyjno - wychowawczego ucznia, zaczynając od przedszkola, a kończąc na studiach wyższych.

3.3 Wyniki badań ankietowych – poradnie psychologiczno-pedagogiczne

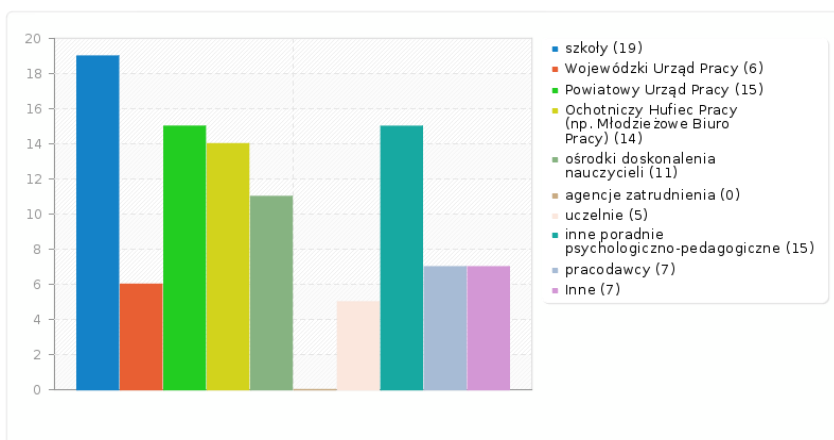
Wypełnione ankiety otrzymano z 20 poradni znajdujących się na terenie województwa pomorskiego. Wszystkie z nich należą do poradni publicznych.

Pierwsze pytanie ankiety dotyczyło liczby pracowników, którzy posiadają kwalifikacje z zakresu poradnictwa edukacyjno-zawodowego. Z danych nadesłanych przez poradnie wynika, że pracuje w nich wszystkich łącznie 41, tak, więc średnio w każdej poradni 2 pracowników posiada takie kwalifikacje. Tak w rzeczywistości jest w ośmiu poradniach (jest w nich po 2 pracowników mających przygotowanie do pracy doradcy edukacyjno-zawodowego), w kolejnych siedmiu zatrudniony jest tylko 1 pracownik z takim przygotowaniem, w trzech poradniach jest 3 pracowników z kwalifikacjami, a w pozostałych dwóch poradniach pracuje ich więcej.

Następne pytanie dotyczyło formy zatrudnienia pracowników poradni realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Z informacji, jakie uzyskano z 20 ankietowanych poradni wynika, że tylko 1/3 zatrudnionych doradców zajmuje się tą problematyką w pełnym wymiarze godzin (cały etat), ponad połowa pracowników jest zatrudniona tylko w ramach części etatu. Dane przekazane przez poradnie pokazują też, że 11 osób jest również zatrudnionych w innej formie (najczęściej w ramach zadań pedagoga, psychologa lub dyrektora poradni). Wynik pokazuje jak niewielu pracowników jest zatrudnionych na stanowisku doradców edukacyjno-zawodowych i w swojej pracy w poradni zajmuje się przede wszystkim doradztwem. Zdecydowanie więcej osób pełni te zadania tylko w części swojego przydziału obowiązków.

Trzecie pytanie ankiety dotyczyło pozyskania informacji, z jakimi podmiotami współpracują poradnie psychologiczno-pedagogiczne w zakresie realizacji zadań z doradztwa edukacyjno-zawodowego. Jak wynika z nadesłanych odpowiedzi prawie wszystkie poradnie współpracują w tym zakresie ze szkołami, z nich współpracuje również z innymi poradniami i Powiatowymi Urzędami Pracy. Ponad połowa poradni wykazuje także współpracę w zakresie doradztwa z ośrodkami doskonalenia nauczycieli, a po około 1/3 poradni współpracuje w tym zakresie z pracodawcami i WUP. Tylko ¼ poradni wykazuje się współpracą z wyższymi uczelniami, ale żadna z poradni nie utrzymuje kontaktów z agencjami zatrudnienia. Dokładne dane dotyczące współpracy są pokazane na wykresie.

Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

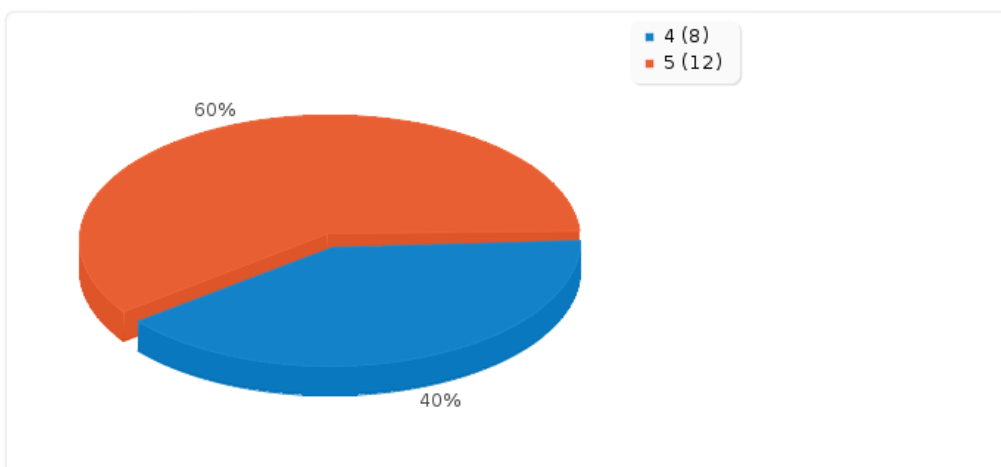
Rysunek 27. Współpraca poradni z wybranymi instytucjami

Inne instytucje, z którymi współpracują ankietowani to: Pomorska Izba Rzemieślnicza, Ośrodki Medycyny Pracy, Centrum Kształcenia Ustawicznego, Centrum Kształcenia Praktycznego, SZOK, KOWEZ i U w Warszawie.

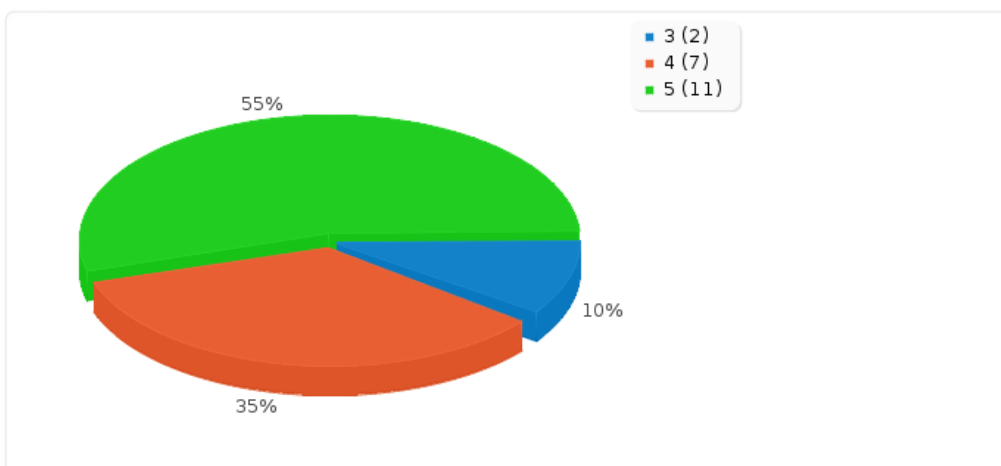
W następnym, czwartym pytaniu ankiety chodziło o uzyskanie informacji o tym, jakie formy doradztwa edukacyjno-zawodowego organizują najczęściej poradnie dla uczniów ze szkół swojego rejonu. Z odpowiedzi na to pytanie wynika, że najczęściej stosowanymi działaniami podejmowanymi w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego na terenie poradni województwa pomorskiego są organizowane warsztaty związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej. Taką formę doradztwa podają wszystkie ankietowane poradnie. W większości z nich są realizowane również warsztaty rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych oraz indywidualne porady z badaniami. Połowa poradni wskazuje, że w ramach doradztwa stosuje także indywidualne porady bez badań oraz wykłady i prelekcje z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Podane poniżej wykresy obrazują formy doradztwa edukacyjno-zawodowego w kolejności najczęściej realizowanych w ankietowanych poradniach.

Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

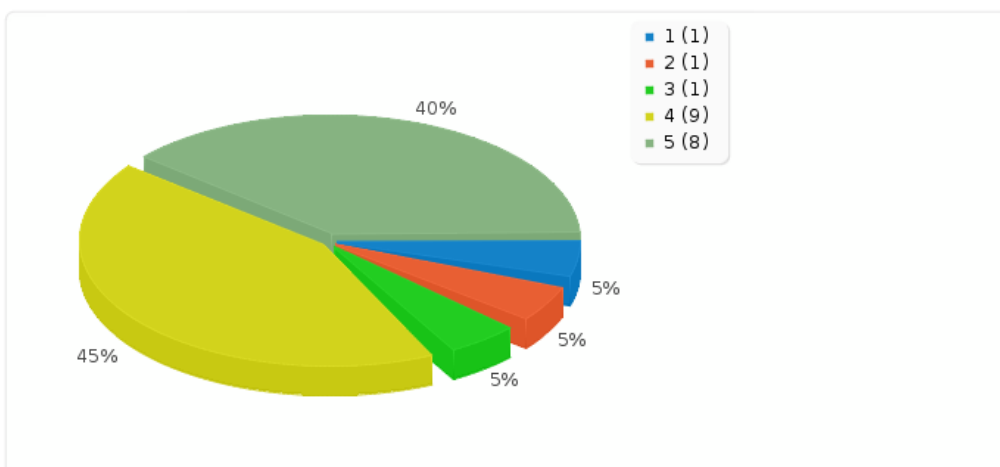

Rysunek 28. Warsztaty związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej

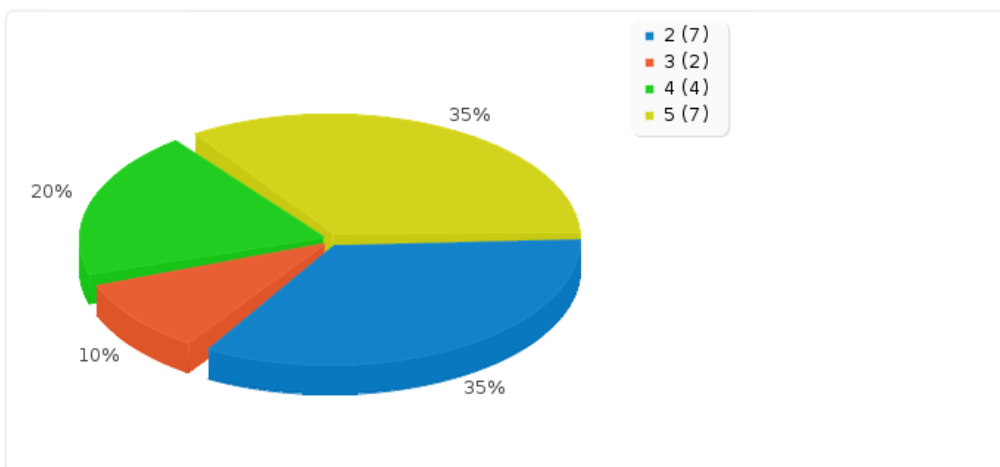

Rysunek 29. Warsztaty rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych

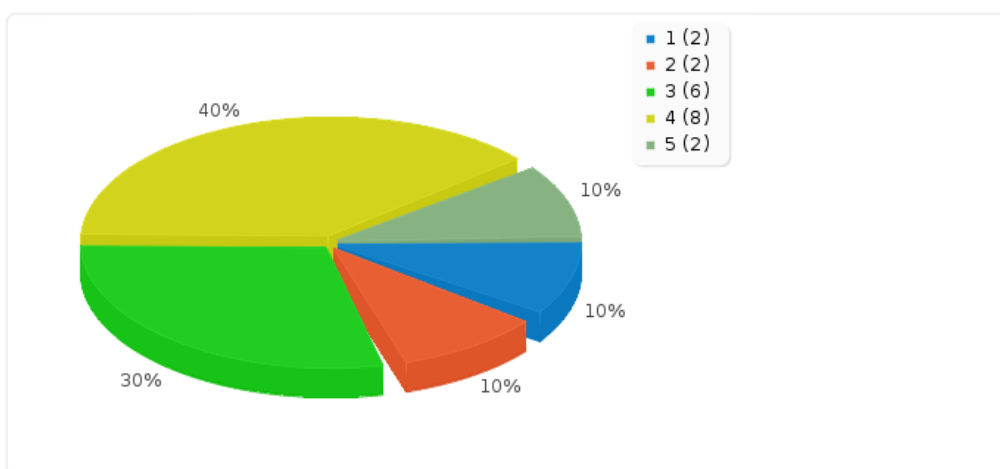
Diagnoza stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim – CEN 2014

Rysunek 30. Indywidualne porady z badaniami

Rysunek 31. Indywidualne porady bez badań

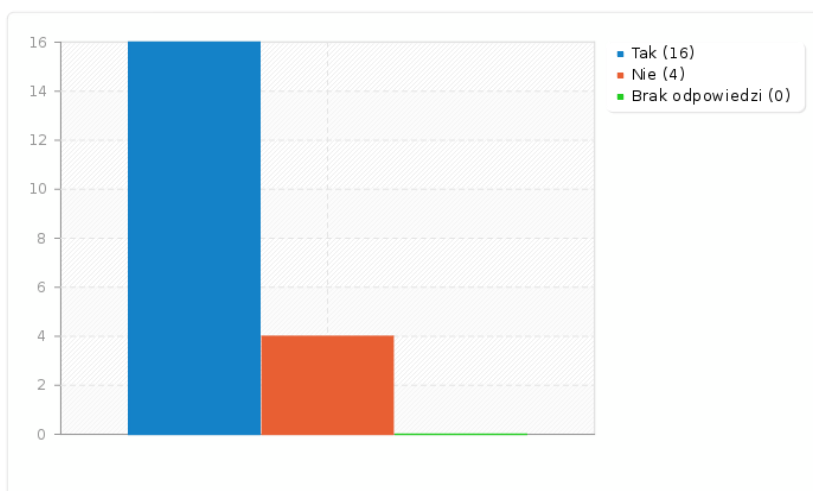
Rysunek 32. Wykłady i prelekcje z zakresu doradztwa zawodowego

Piąte pytanie ankiety miało na celu uzyskanie informacji o tym, jaki procent szkół z terenu działania poradni został objęty doradztwem edukacyjno-zawodowym w pierwszym półroczu roku szkolnego 2013/2014.

Nadesłane wyniki pokazują, że tylko 6 poradni obejmuje swoją pomocą z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego prawie wszystkie szkoły (80 do 100% szkół). Tylko 3 poradnie udzielają pomocy w realizacji doradztwa ponad połowie swoich szkół. Ale aż prawie połowa ankietowanych poradni (9 poradni) realizuje zadania z zakresu doradztwa tylko dla małej części swoich szkół (20% do 40% szkół), a dwie poradnie wskazują liczbę takich szkół na poniżej 20%. Wyniki te są dość niepokojące, ponieważ wskazują, że poradnie w naszym województwie obejmują pomocą z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego tylko niecałą połowę wszystkich szkół (49,30%).

W pytaniu nr.6 ankiety zamierzano uzyskać odpowiedź na pytanie czy poradnia w ramach doradztwa prowadzi konsultacje i spotkania z rodzicami uczniów. Wszystkie poradnie odpowiedziały na to pytanie twierdząco. Wyniki wskazują, że w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego również rodzice mogą zasięgnąć fachowej pomocy pracowników poradni, aby w ten sposób pomóc swoim dzieciom i młodzieży w dokonaniu jak najlepszego wyboru drogi kariery zawodowej.

Kolejne, siódme pytanie ankiety dotyczyło funkcjonowania w poradni gabinetu doradcy zawodowego lub gabinetów informacji i doradztwa edukacyjno-zawodowego. Większość, bo aż 3/4 ankietowanych (16 poradni) wskazywało na istnienie gabinetu lub sali spełniającej zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w swoich placówkach. Natomiast 4 poradnie poinformowały o braku takich pomieszczeń. Wynika z tego, że większość poradni jest przygotowana technicznie do realizacji zadań dotyczących poradnictwa edukacyjno-zawodowego.

Rysunek 33. Gabinet i sale do realizacji zadań doradztwa edukacyjno-zawodowego w poradniach

Następne, ósme pytanie ankiety dotyczyło narzędzi, którymi w poradniach psychologiczno-pedagogicznych posługują się doradcy zawodowi.

Najczęściej stosowane narzędzia w pracy doradczej to:

- Wielowymiarowy Kwestionariusz Preferencji (WKP)
- Profil Zainteresowań Zawodowych (PTP i P Gdańsk)
- Kwestionariusz Umiejętności i Zainteresowań
- Młodzieżowy Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych (MŁOKOZZ)
- Inwentarz Zainteresowań (A. Frydrychowicz i inni)
- Labirynt Zawodów
- Kwestionariusz Skłonności Zawodowych
- Test Zainteresowań Zawodowych (K. Rewers)
- Profil zainteresowań zawodowych dla uczniów o obniżonych możliwościach intelektualnych (PTP i P Gdańsk)
- Ankieta Skłonności Zawodowych Klimowa
- Vademecum Talentu
- Ankieta uzdolnień, „W czym jestem mistrzem?”
- Kwestionariusz Osobowości Eysencka
- Wstępna Orientacja Zawodowa (WOZ)

- Kwestionariusz Inteligencji Wielorakiej
- Karta Zainteresowań J. Woronieckiej
- ZTU – zestaw testów uzdolnień
- Test osobowości i zainteresowań E. Mittenecker, W. Toman
- Testy kariery (PROGRA)
- Test samoocena zainteresowań (PROGRA)
- Indywidualny Plan Kariery (PROGRA)
- Kwestionariusz "Moja kariera"
- Test APIS-Z
- Test APIS-P

Dziewiąte pytanie ankiety dotyczyło informacji na temat tego, czy poradnia prowadzi działania wspomagające pracę nauczycieli lub innych specjalistów zajmujących się w szkołach doradztwem edukacyjno-zawodowym. Wszystkie poradnie odpowiedziały na to pytanie twierdząco. Oznacza to, że osoby zajmujące się orientacją edukacyjno-zawodową na terenie szkół mają szerokie wsparcie ze strony specjalistów z poradni. Według podanych przez poradnie informacji współpraca i wsparcie dla szkół polega na:

- regularnych spotkaniach szkoleniowo – informacyjnych doradców zawodowych z poradni z nauczycielami czy innymi specjalistami zajmującymi się w szkołach doradztwem zawodowym
- konsultacjach i poradach indywidualnych
- współprowadzeniu warsztatów z doradztwa zawodowego
- wyjściach do szkół ponadgimnazjalnych z konsultacjami
- konsultacjach dla wychowawców
- opracowywaniu materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla szkół
- szkoleniach Rady Pedagogicznej
- pomocy w organizowaniu targów dla gimnazjalistów
- organizowaniu konferencji
- tworzeniu zespołów samokształceniowych i problemowych, kontaktach z nauczycielami za pośrednictwem platform internetowych, kursy „wirtualna przestrzeń metodyczna dla szkolnych doradców zawodowych”

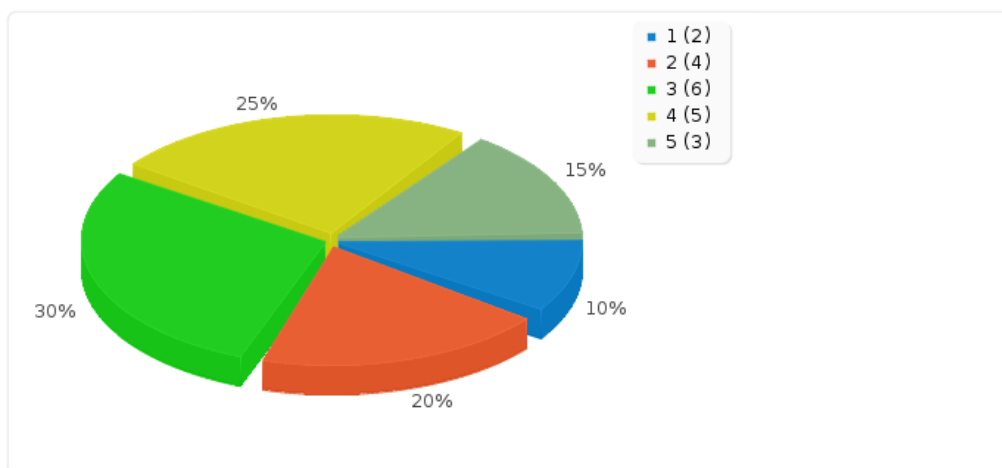
- realizacji Programu "Systemowe działania wspierające uczniów gimnazjów w wyborze szkoły ponadgimnazjalnej oraz planowaniu własnej kariery zawodowej realizowane we współpracy z innymi instytucjami(gimnazja, OHP i PUP)

Kolejne, dziesiąte pytanie ankiety dotyczyło barier ograniczających realizację zadań z zakresu poradnictwa edukacyjno-zawodowego w poradniach. Poniżej omówiono podane przez poradnie opinie na temat skali różnych rodzajów tych barier. Dane są także zilustrowane rysunkami, na których w legendzie umieszczona przy kolorze liczba określa skalę danej bariery:

- 1 (kolor niebieski) - problem nieistotny
- 2 (kolor brązowy) - problem mało istotny
- 3 (kolor zielony) – problem średni
- 4 (kolor jasnozielony) – problem istotny
- 5 (kolor oliwkowy) – problem bardzo istotny

W nawiasach podana jest liczba poradni, które zaznaczyły daną skalę bariery.

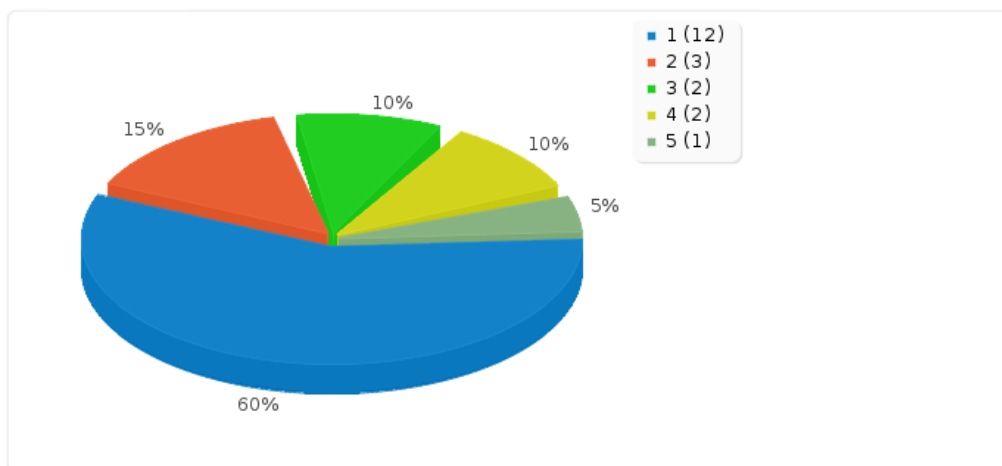
Mniej niż połowa z ankietowanych poradni wskazało, że brak dostatecznych środków finansowych na działania z tego zakresu jest dość istotną lub bardzo ważną przyczyną ograniczeń w zakresie realizowania doradztwa edukacyjno-zawodowego przez poradnie. Ale prawie 1/3 poradni wskazała, że jest to dla nich problem nieistotny lub mało istotny.

Rysunek 34. Brak środków finansowych

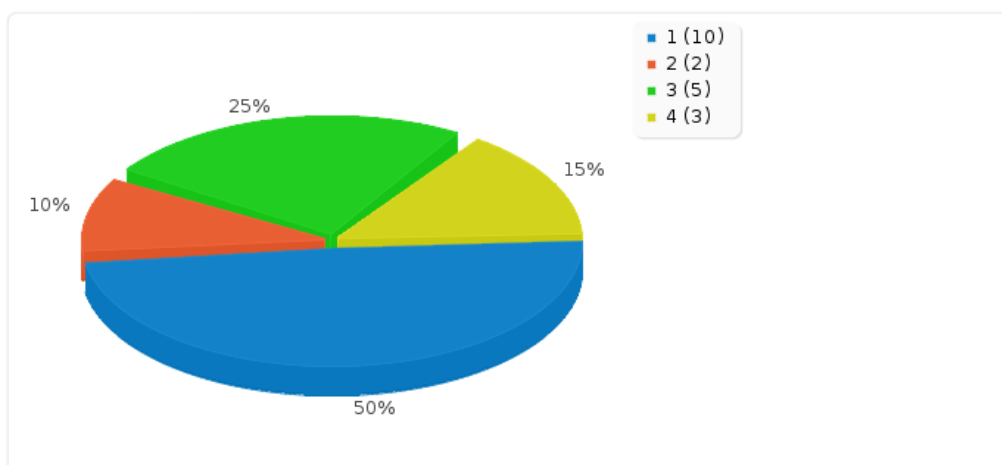
Bariera polegająca na braku specjalistów posiadających kwalifikacje z zakresu doradztwa dla 3/4 respondentów nie stanowi istotnego problemu (15 poradni). Odpowiedź ta jest zgodna z pytaniem pierwszym ankiety, gdzie uzyskano informacje, że w każdej

poradni, co najmniej jeden pracownik posiada kwalifikacje do realizowania zadań z zakresu poradnictwa edukacyjno-zawodowego. Istotnym problemem jest brak etatów dla zatrudnienia tych specjalistów.

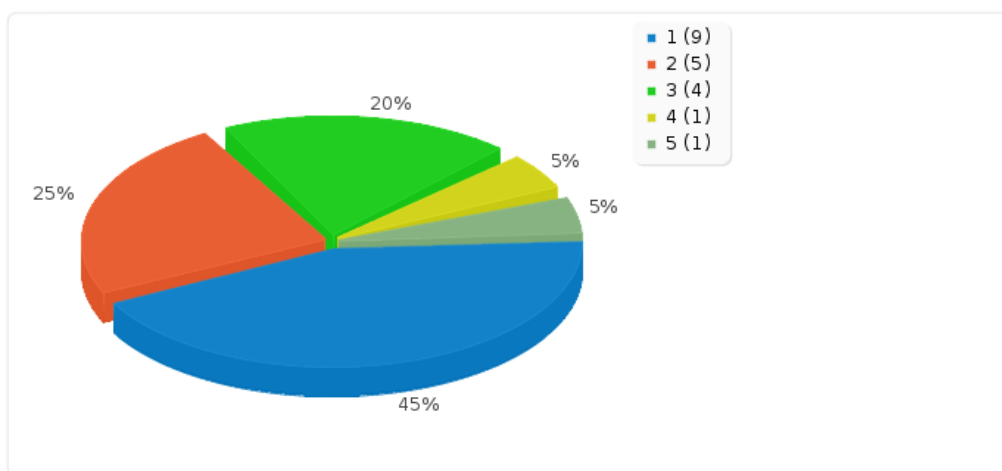
Rysunek 35. Brak specjalistów z kwalifikacjami z zakresu doradztwa zawodowego

Barierą w realizowaniu zadań z zakresu poradnictwa zawodowego nie jest również brak warsztatu doradcy zawodowego – tak odpowiedziało 60 % ankietowanych. Jak wynika z wcześniejszych odpowiedzi poradnie wyposażone są w gabinety dysponujące narzędziami do diagnozy i poradnictwa edukacyjno-zawodowego. Tylko 15% ankietowanych (3 poradnie) uważa, że jest to problem istotny.

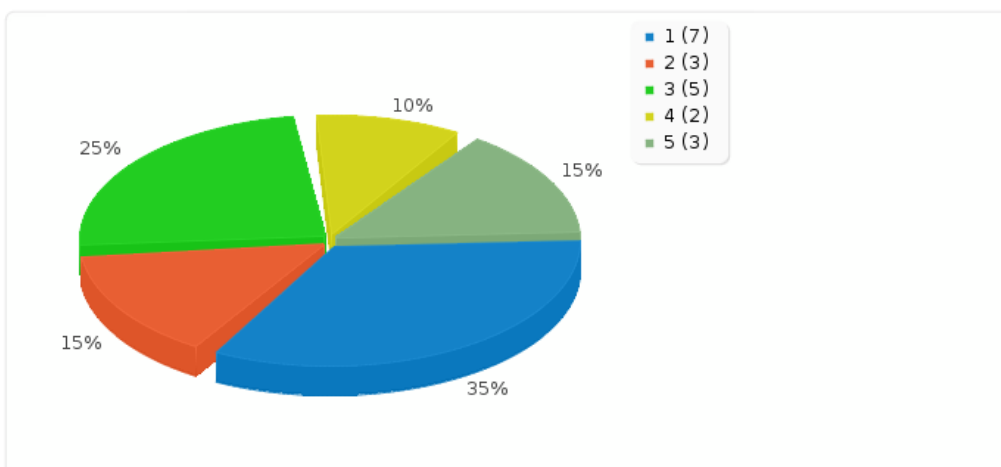
Rysunek 36. Brak warsztatu doradcy zawodowego

Zbyt mała promocja usług poradnictwa edukacyjno-zawodowego jest dla większości ankietowanych poradni problemem nieistotnym (70 % - 14 poradni). Wyniki wskazują, więc, że zdaniem poradni ich klienci są dobrze poinformowani o możliwości korzystania z usług poradnictwa edukacyjno-zawodowego.

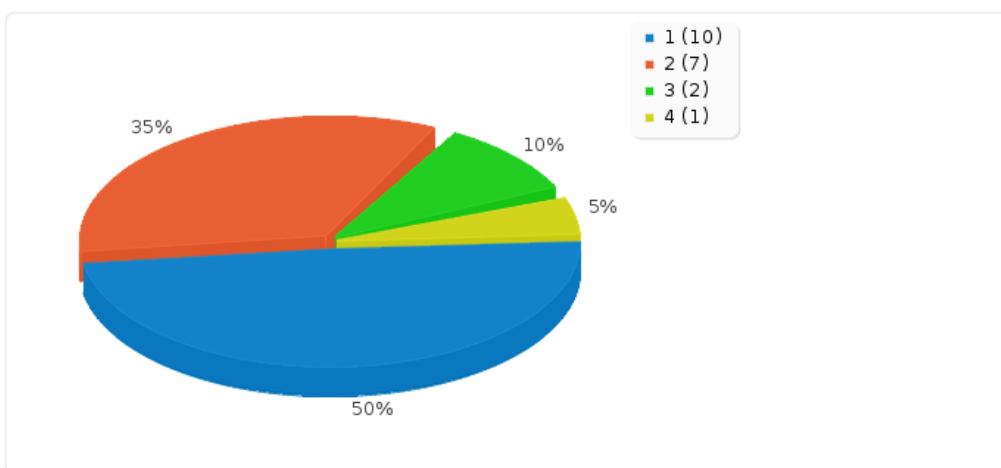
Rysunek 37. Mała promocja usług poradnictwa zawodowego

Brak zainteresowania zagadnieniami poradnictwa ze strony władz lokalnych jest w opinii połowy ankietowanych poradni problemem nieistotnym. Pięć z ankietowanych poradni (to jest ¼) uważa jednak, że jest to dość istotna bariera ograniczająca prowadzenie działań z zakresu poradnictwa edukacyjno-zawodowego i liczyłaby na większe wsparcie ze strony osób w województwie decydujących o rozwoju usług doradczych.

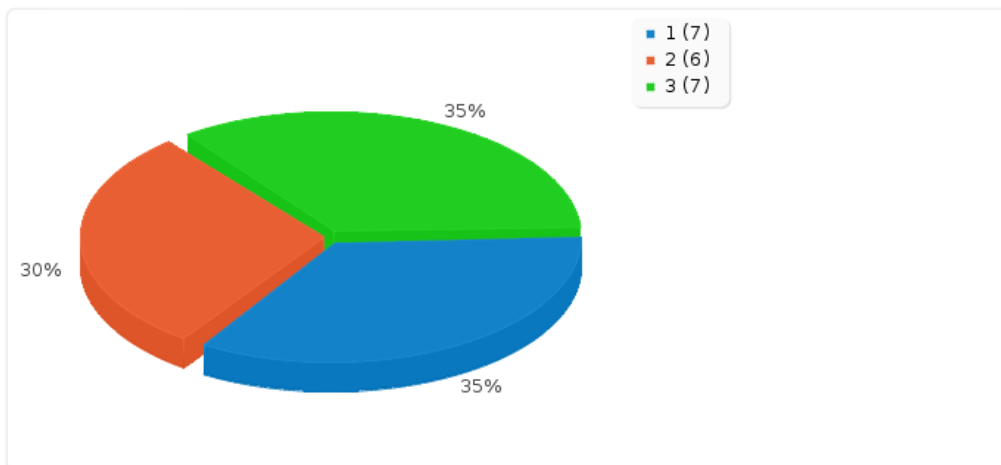
Rysunek 38. Brak zainteresowania zagadnieniami poradnictwa ze strony władz lokalnych

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne nie widzą też problemu w postaci braku zainteresowania ze strony młodzieży zagadnieniami doradztwa zawodowego. Tak twierdzi większość, bo aż 85% ankietowanych poradni. Oznacza to, że młodzież, z którą współpracują poradnie, chętnie korzysta z proponowanych form wsparcia w rozpoznawaniu predyspozycji zawodowych oraz udzielaniu pomocy w planowaniu własnej ścieżki kariery.

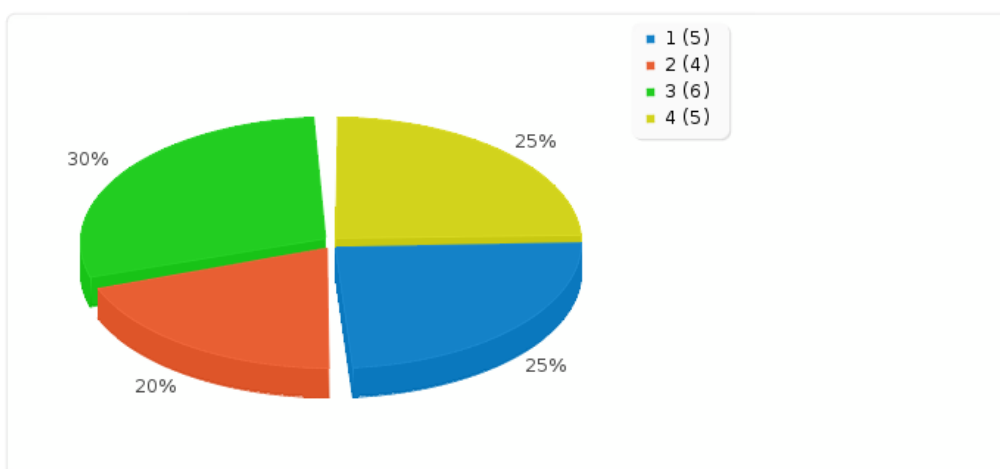
Rysunek 39. Brak zainteresowania ze strony młodzieży

W realizowanym przez siebie procesem doradztwa poradnie pozytywnie doceniają zainteresowanie rodziców tym problemem. Większość respondentów uważa, że nie jest to problem istotny. Tylko poradnia 1/3 musi mieć w tym zakresie pewne problemy, ponieważ ocenia zainteresowanie rodziców, jako średnie.

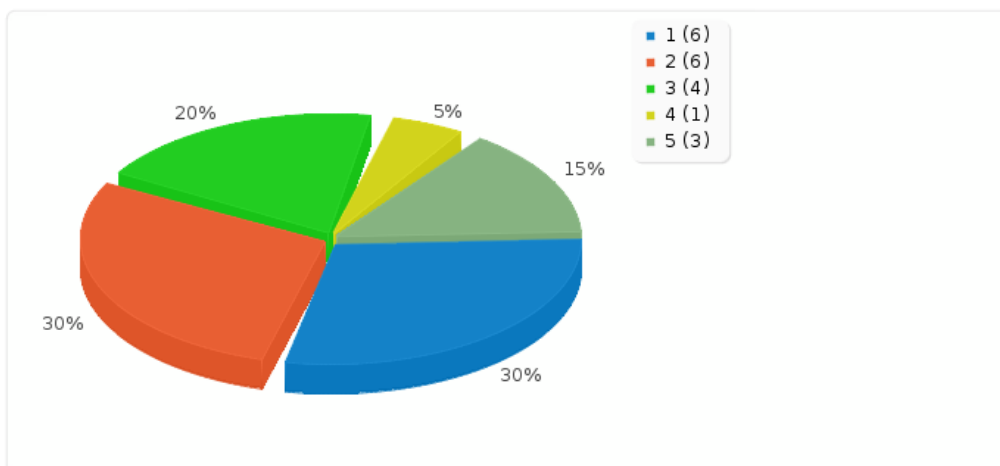
Rysunek 40. Bariera w postaci małego zainteresowania rodziców

Barierą w realizacji zadań z zakresu doradztwa jest dla części poradni brak wsparcia od instytucji kompetentnych w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego, tak twierdzi 1/4 respondentów. Jednak prawie połowa ankietowanych poradni uważa tą barierę za nieistotną lub mało istotną.

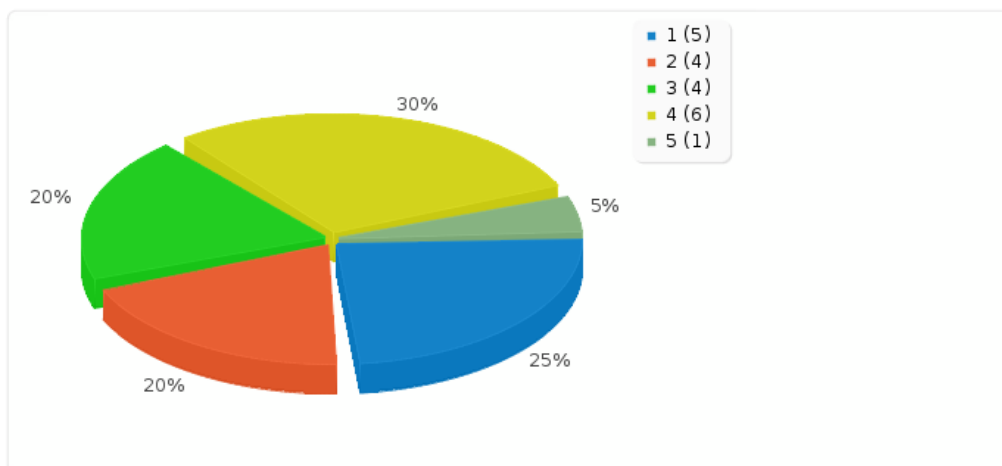
Rysunek 41. Brak wsparcia od instytucji kompetentnych w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego

W ramach prowadzonej działalności doradczej dla poradni nie jest raczej barierą brak stosownych pomieszczeń do realizacji tych zadań. Jak wynika z ankiety poradnie posiadają odpowiednio wyposażone pomieszczenia do realizowania zadań doradztwa edukacyjno-zawodowego. Tak odpowiedziało 60% poradni, 20% z nich uważa ten problem za średni. Tylko 20% poradni podaje, że wyposażenie pomieszczeń do prowadzenia działań w tym zakresie jest niewystarczające.

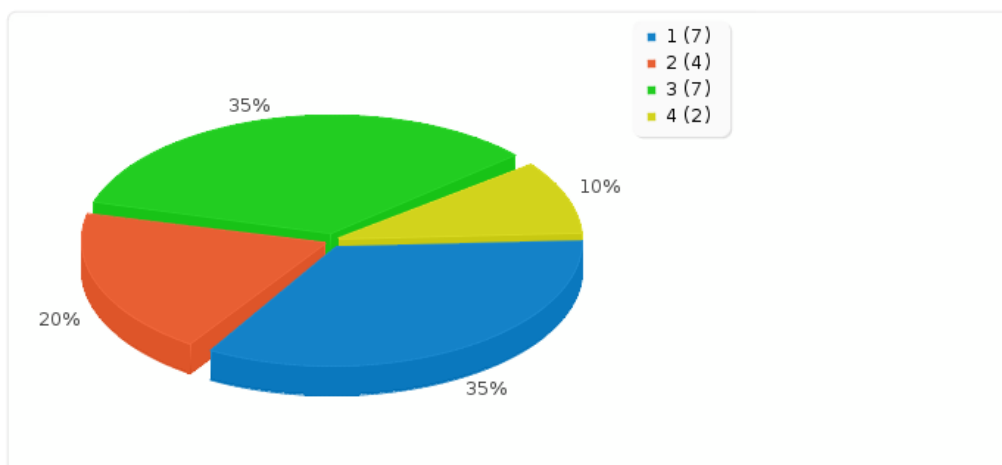
Rysunek 42. Bariera w postaci braku odpowiednich pomieszczeń

Mała obecność problematyki doradztwa środowisku szkolnym w opinii prawie połowy ankietowanych poradni mało istotnym lub nieistotnym. Sporo jednak, bo ponad 1/3 uważa ten problem za barierę istotną i bardzo istotną w realizacji swoich zadań z zakresu doradztwa.

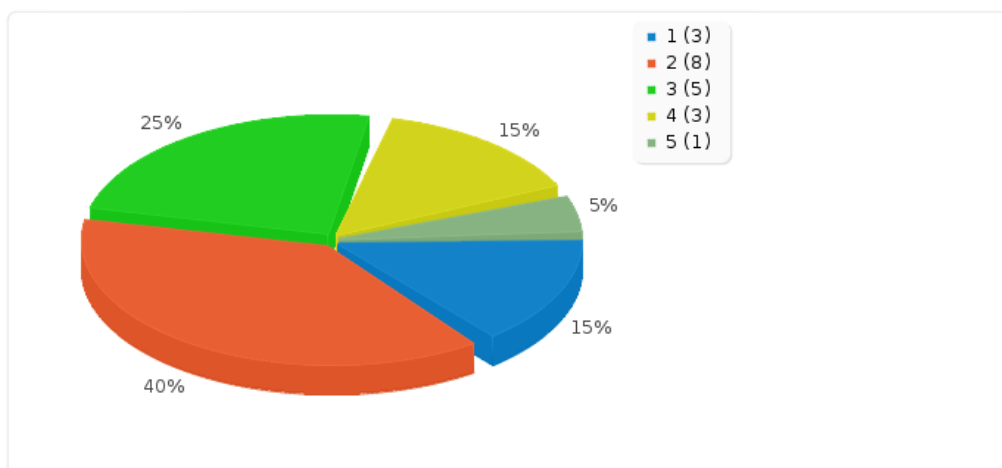
Rysunek 43. Bariera w postaci małej obecności problematyki doradztwa w środowisku szkolnym

Jak wynika z wykresu większość szkół z terenu działania poradni jest zaangażowana i chętna do współpracy z poradniami w zakresie realizowania zadań poradnictwa edukacyjno-zawodowego. Tak uważa ponad połowa ankietowanych poradni. Tylko 2 poradnie uważają, że to zaangażowanie powinno być większe, a 7 poradni określa tę współpracę na poziomie przeciętnym.

Rysunek 44. Bariera w postaci małego zainteresowania ze strony szkół

Ponad połowa badanych poradni uważa, że współpraca z instytucjami rynku pracy jest wystarczająca (tak ocenia 11 poradni). Niezadowolonych z poziomu tej współpracy jest tylko 1/5 ankieterowanych poradni.

Rysunek 45. Bariera w postaci niewystarczającej współpracy z instytucjami rynku pracy

Poradnie mogły również podać inne bariery, które w ich opinii utrudniają im działania w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. Poradnie przedstawiły następujące problemy stanowiące dla nich bariery w działalności doradczej:

- brak etatów na zatrudnienie doradców edukacyjno-zawodowych
- zbyt wysokie koszty dojazdu do poszczególnych placówek oddalonych czasem nawet 30 – 40 km
- utrudniony dojazd młodzieży i rodziców do poradni oraz brak środków finansowych przeznaczonych na dojazd
- duża ilość innych zadań poradni
- poradnie nie mają możliwości kadrowych, aby zaspokoić potrzeby szkół w zakresie poradnictwa

Kolejne, dwunaste pytanie dotyczyło tego, czy poradnie są zainteresowane udzieleniem im wsparcia w zakresie realizowania zadań doradztwa edukacyjno-zawodowego. Odpowiedzi poradni wskazują na bardzo duże zainteresowanie wszystkich ankieterowanych otrzymaniem takiego wsparcia. Prawie wszystkie z nich oczekują takiego wsparcia w formie:

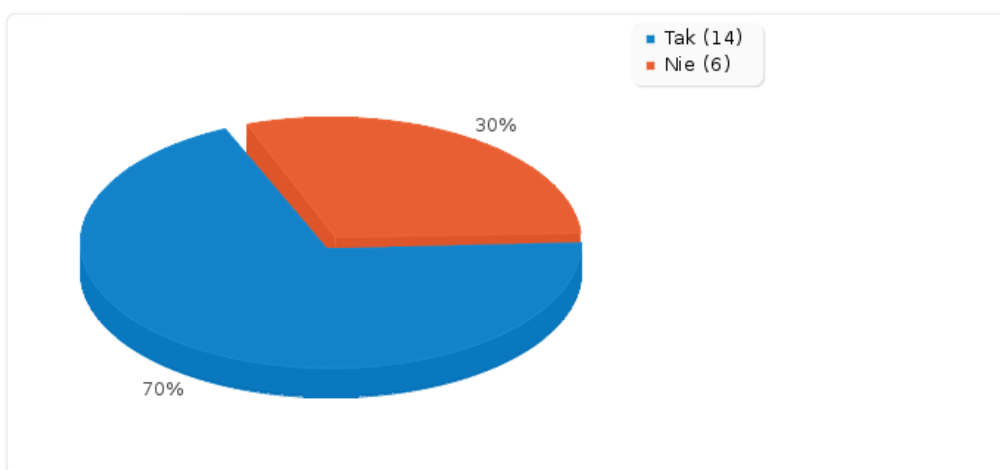
- udziału w specjalistycznych szkoleniach dla doradców zawodowych (95% poradni)
- uzyskania materiałów i narzędzi z zakresu doradztwa (90% poradni)
- otrzymywania bieżących informacji o nowych kierunkach kształcenia w zawodach (85% poradni)
- dofinansowania np. w ramach projektu unijnego (80% poradni)
- otrzymywania bieżących informacji na temat zmian w szkolnictwie zawodowym (75% poradni)

Duża część poradni formę wsparcia widzi w postaci:

- udziału w lokalnej grupie wsparcia w zakresie doradztwa (65% poradni)
- wsparcia w nawiązaniu kontaktów z WUP/PUP (30% poradni)

Poradnie oczekują się też pomocy w utworzeniu dodatkowych etatów doradcy zawodowego finansowanego przez samorząd. Wypowiedzi sugerują również większą integrację doradców szkolnych i doradców zatrudnionych w poradniach. Oczekiwane też jest większe wsparcie ze strony instytucji zajmujących się problematyką poradnictwa edukacyjno-zawodowego. Jedna z ankietowanych poradni oczekiwałaby też wsparcia w uzyskaniu przez doradców edukacyjno-zawodowych zatrudnionych w oświacie licencji, tak jak to jest w publicznych służbach zatrudnienia.

Następne, trzynaste pytanie ankiety dotyczyło zdania poradni na temat ewentualnego wprowadzenia zmian w aktualnym systemie poradnictwa edukacyjno-zawodowego. Większość, bo prawie 3/4 ankietowanych poradni uważa, że konieczne są zmiany w tym zakresie.

Rysunek 46. Konieczność wprowadzenia zmian w systemie doradztwa zawodowego

Jako najczęściej proponowane przez poradnie zmiany jest wymieniane są następujące zagadnienia:

- obowiązkowe zatrudnienie na pełnym etacie doradców zawodowych w szkołach i kompleksowe objęcie doradztwem wszystkich uczniów szkół gimnazjalnych począwszy od klasy pierwszej
- zwiększenie świadomości społecznej w zakresie potrzeby i sensowności korzystania z usług doradztwa edukacyjno-zawodowego
- umieszczenie zajęć z doradztwa edukacyjno-zawodowego w ramach siatki godzin jako przedmiotu obowiązkowego
- Prowadzenie doradztwa zawodowego już w szkole podstawowej, jako wstępną orientację zawodową, prowadzoną następnie w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej
- wzmocnienie pozycji szkół kształcących w zawodach
- zwiększenie promocji usług z zakresu doradztwa zawodowego
- zwiększenie przez doradców zawodowych czasu poświęcanemu osobom niepełnosprawnym, z zaburzeniami osobowości, problemami emocjonalnymi, zdrowotnymi.

4.1 Wnioski

Na podstawie wyników badania można sformułować następujące wnioski dotyczące aktualnego stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w województwie pomorskim.

1. Szkoły ogólnokształcące wykazują małe zainteresowanie podzieleniem się wiadomościami na temat stanu poradnictwa zawodowego w swoich placówkach.
2. Część szkół niepublicznych przejawia zainteresowanie doradztwem zawodowym, pomimo faktu, że przepisy rozporządzeń MEN dotyczące doradztwa zawodowego odnoszą się do szkół publicznych.
3. Mankamentem systemu doradztwa w województwie pomorskim jest fakt, że średnio tylko 29% wszystkich szkół zatrudnia doradcę zawodowego. Jednak jest duże zróżnicowanie w ich zatrudnieniu w zależności od typu szkoły. Zatrudnienie doradcy zawodowego deklaruje ok.48% ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, 34.4% liceów ogólnokształcących i tylko 23.4% gimnazjów. Natomiast we wszystkich PPP pracuje co najmniej jeden doradca. Jednak prawie wszyscy zatrudnieni w szkołach doradcy zawodowi posiadają wymagane do pełnienia tej funkcji kwalifikacje zawodowe (na 74 szkoły, w których zatrudniony jest doradca zawodowy tylko 3 podają, że nie posiada on wymaganych kwalifikacji).
4. Liczba wymienionych przez szkoły nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa wskazuje, że w każdej z tych szkół doradztwo jest realizowane przez kilka osób.
5. Najczęściej zadania doradcy zawodowego są realizowane przez szkolnego pedagoga (tak wskazuje aż 79% gimnazjów, 62% szkół ponadgimnazjalnych). Dużą grupę realizującą zadania doradcy stanowią też wychowawcy klas, psychologowie i inni nauczyciele, zajmujący się problemami doradztwa w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć lekcyjnych.
6. Poważnym mankamentem jest też mała liczba innych nauczycieli posiadających kwalifikacje do realizacji doradztwa zawodowego. W ankietowanych 257 szkołach w sumie tylko 280 nauczycieli posiada takie kwalifikacje. Jednak występują duże różnice w ich zatrudnieniu w zależności od typu szkoły. Pokazuje to wyraźnie średnia liczba nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje w tych szkołach, która wynosi w liceach ogólnokształcących 1,13, w szkołach zawodowych i technikach 1,48, natomiast dla gimnazjów tylko 0,85. Oznacza to, że nie we wszystkich gimnazjach pracuje, choć jeden nauczyciel, posiadający takie kwalifikacje. Takie uprawnienia posiada także mała część szkolnych psychologów i pedagogów, – co z uwagi na ich masowe wykorzystanie w realizacji procesu doradztwa zawodowego w szkołach nie jest elementem pozytywnym.
7. Mało pozytywnym aspektem jest też fakt, że na zatrudnionych we wszystkich szkołach 74 doradców zawodowych ponad połowa z nich jest zatrudniona w szkole w

niepełnym wymiarze etatu. Tylko 20% doradców jest zatrudnionych w pełnym wymiarze etatu. Podobnie wygląda sytuacja w PPP, gdzie w sumie zatrudnionych jest 41 doradców, tylko 1/3 z nich zatrudniona jest w pełnym wymiarze godzin, a dalsza połowa z nich tylko w części etatu.

8. Cechą charakterystyczną dla doradztwa zawodowego w szkolnictwie jest brak środków finansowych na ten cel. Tak twierdzi prawie połowa gimnazjów i 1/3 szkół ponadgimnazjalnych. Placówki oświatowe finansują doradztwo zawodowe przede wszystkim dzięki funduszom pozyskiwanym od organów prowadzących. Tak jest w przypadku 42% wszystkich szkół. Dużą pomocą dla ponadgimnazjalnych szkół zawodowych były fundusze unijne, aż 1/3 podaje je, jako źródło finansowania doradztwa. Szkoły dysponujące funduszami unijnymi, (które w tych szkołach stanowiły ponad 70% wszystkich środków przeznaczonych na doradztwo), wykorzystały je głównie na organizację różnych form zajęć z młodzieżą (tak podaje łącznie prawie 84% szkół), przyznają też, że dzięki tym funduszom osiągnięto trwałe efekty, do których należy dalsza kontynuacja działań doradczych z młodzieżą.
9. Placówki oświatowe prowadzą w ramach doradztwa ożywioną współpracę z innymi instytucjami. Rozwijana jest ona głównie z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi – tak deklaruje aż 83% szkół ponadgimnazjalnych i prawie 94% gimnazjów. Dużo szkół ponadgimnazjalnych, (bo prawie 2/3) deklaruje też współpracę z Powiatowymi Urzędami Pracy, wyższymi uczelniami i pracodawcami. Gimnazja współpracują najczęściej z innymi szkołami(45%), a prawie 1/3 z nich podaje, jako partnerów PUP, OHP oraz pracodawców. Natomiast wszystkie prawie poradnie, jako partnerów do współpracy podają szkoły, prawie 75% poradni współpracuje również z innymi poradniami i PUP.
10. Szkoły prowadzą różnorodne formy doradztwa w swoich placówkach. Widać jednak wyraźnie, że częstotliwość ich stosowania jest w dużym stopniu zależna od typu szkoły. Licea ogólnokształcące najczęściej, jako formy doradztwa podają udział w targach edukacyjnych, spotkania z przedstawicielami innych szkół i wizyty w innych szkołach (odpowiednio 81%, 62% i 53%). Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe stosują częściej formy doradztwa w różnych postaciach zajęć lekcyjnych i warsztatów, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów i wycieczki do zakładów pracy. Szkoły tego typu deklarują również częste kontakty z przedstawicielami WUP/PUP oraz udział młodzieży tych szkół w targach pracy. Najczęstsze formy doradztwa stosowane w gimnazjach to zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (78%) i spotkania z przedstawicielami innych szkół (70%). Gimnazja w bardzo małym stopniu deklarują formy pracy w postaci spotkań z przedstawicielami WUO/PUP, OHP czy pracodawcami. Także poradnie w swej pracy z uczniami prowadzą różnorodne formy doradztwa, najczęściej są one związane w prowadzeniem różnych rodzajów warsztatów i porad indywidualnych.
11. Barierą determinującą efektywność doradztwa w placówkach oświatowych jest mała liczba godzin planowana w szkołach na doradztwo edukacyjno-zawodowe. W szkołach ponadgimnazjalnych każda klasa szkoły realizuje średnio 4 godz. lekcyjne w

szkole zasadniczej, 5 godzin w technikum a 6 godzin w liceum. W gimnazjach średnia liczba tych godzin wynosi 4 w klasie pierwszej, 5 w klasie drugiej i 7 w klasie trzeciej. Prawie 66% szkół ponadgimnazjalnych a 82% gimnazjów nie posiada odpowiedniego pomieszczenia do realizacji zadań doradztwa. Dodatkowym aspektem jest fakt, że doradztwem zawodowym we wszystkich typach szkół nie jest objęta aż 1/3 część wszystkich uczniów. Jeszcze większą liczbę uczniów, którzy nie są objęci procesem doradztwa zawodowego wskazują poradnie – według nich jest to ponad 1/2 wszystkich uczniów.

12. Słabo rozwiniętym elementem procesu doradztwa zawodowego w szkołach jest współpraca w tym zakresie z rodzicami. Deklaruje ją tylko połowa szkół ponadgimnazjalnych, lepiej pod tym względem jest w gimnazjach, tam taką współpracę deklaruje prawie 80% tych szkół. Natomiast wszystkie poradnie deklarują dobrą współpracę z rodzicami, jednak dotyczy to tylko rodziców uczniów objętych przez poradnie procesem doradztwa zawodowego (1/2 wszystkich uczniów).
13. W szkołach ponadgimnazjalnych, jako najczęściej wymienianą barierą ograniczającą realizację zadań z zakresu doradztwa jest brak środków finansowych na ten cel – tak podaje prawie 2/3 wszystkich szkół i prawie połowa poradni. Do takich barier należy również brak etatu doradcy zawodowego, brak odpowiednich pomieszczeń oraz małe zainteresowanie lokalnych władz i instytucji kompetentnych w zakresie doradztwa. Bariery w szkołach ponadgimnazjalnych jest też małe zainteresowanie ze strony rodziców problemem doradztwa, gimnazja natomiast współpracę z rodzicami oceniają dużo lepiej. Jako bariery część poradni podaje brak wsparcia ze strony instytucji kompetentnych w sprawach doradztwa i małą obecność problematyki doradztwa w środowisku szkolnym. Poradnie podnoszą również problem dużej ilości innych zadań, które niezależnie od doradztwa, muszą być też realizowane.
14. Szkoły muszą nisko oceniać swoją kondycję procesu doradztwa zawodowego, bo prawie wszystkie oczekują wsparcia swojej działalności w tym zakresie. Takie stanowisko wyraża aż 84% szkół ponadgimnazjalnych i 90% gimnazjów i wszystkie poradnie. Szkoły i poradnie najczęściej oczekują takiego wsparcia w postaci dofinansowania (także poprzez fundusze unijne), pozyskania materiałów i narzędzi doradztwa edukacyjnego, organizacji specjalistycznych szkoleń z zakresu doradztwa dla doradców i innych nauczycieli. Z podanych przez szkoły oczekiwań na zewnętrzne wsparcie wynika, że część szkół ponadgimnazjalnych (ok.30%) może nie mieć wypracowanego wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, bo oczekuje wsparcia w jego opracowaniu.
15. W ramach proponowanych zmian w systemie doradztwa zawodowego wymienia się przede wszystkim obligatoryjne utworzenie w szkołach etatu doradcy zawodowego.

Aktualny stan systemu poradnictwa edukacyjno-zawodowego oraz konieczność jego wzmocnienia jest zdeterminowany przez:

- Aktualne uwarunkowania prawne
- Wielkość środków finansowych w dyspozycji placówek oświatowych
- Perspektywy rozwoju gospodarczego regionu
- Niesprzyjające trendy demograficzne

Te zagadnienia wpływają na skonkretyzowanie rekomendacji.

4.2 Rekomendacje

1. Monitorowanie i podnoszenie jakości świadczonych usług w zakresie doradztwa poprzez wszystkie podmioty odpowiedzialne za to zadanie.
2. Zapewnienie uczniom, przede wszystkim gimnazjów, powszechnego dostępu do usług doradztwa edukacyjno-zawodowego na terenie szkoły i poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3. Cykliczne diagnozowanie potrzeb szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego i udzielenie im wsparcia w realizacji zadań.
4. Wspomaganie merytoryczne i organizacyjne doradców i nauczycieli odpowiedzialnych w szkołach i placówkach oświatowych za doradztwo edukacyjno-zawodowe poprzez:
 - organizację szkoleń, systematycznych spotkań umożliwiających wymianę doświadczeń,
 - upowszechnianie istniejących i tworzenie nowych narzędzi pracy doradców.

Komentarz [C3]:

ZAŁĄCZNIK 1

Komentarz [C4R3]:

Doradztwo edukacyjno-zawodowe w województwie pomorskim (gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne)

Badanie dotyczące doradztwa edukacyjno-zawodowego w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i poradniach psychologiczno-pedagogicznych w województwie pomorskim

Departament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego przy współpracy Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku organizuje badanie dotyczące potencjału doradztwa edukacyjno-zawodowego. Ankieta, która jest kierowana do wszystkich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w województwie pomorskim, stanowi jedno z narzędzi badawczych służących realizacji zobowiązania Samorządu Województwa Pomorskiego wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 pod nazwą *Wdrożenie regionalnego systemu poradnictwa zawodowego*.

Wyniki badań **posłużą określeniu potrzeb doradców zawodowych, a w efekcie wdrożeniu modelu poradnictwa zawodowego na kolejnych etapach nauczania** opartego o regionalne partnerstwo skupiające instytucje świadczące usługi poradnictwa zawodowego, w szczególności organy prowadzące szkoły, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku, powiatowe urzędy pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia i organizacje pozarządowe.

Zapraszamy do wypełnienia ankiety dyrektora szkoły lub szkolnego doradcę zawodowego.

Przed przystąpieniem do wypełnienia ankiety proszę przygotować następujące dane:

- liczba nauczycieli szkoły posiadających kwalifikacje w zakresie poradnictwa edukacyjno-zawodowego,
- liczba godzin zaplanowanych i zrealizowanych związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej dla pojedynczej klasy w r. szk. 2013/2014,
- procent uczniów szkoły objętych doradztwem edukacyjno-zawodowym w pierwszym półroczu r. szk. 2013/2014,
- jeżeli w szkole realizowany był projekt dotyczący doradztwa edukacyjno-zawodowego finansowany z funduszy Unii Europejskiej - procentowy udział tych środków we wszystkich środkach przeznaczanych w szkole na doradztwo edukacyjno-zawodowe.

Jeżeli będziecie Państwo mieli przygotowane dane, o których mowa powyżej, wypełnienie ankiety nie zajmie więcej niż 15 minut. Prosimy o wypełnienie ankiety do dnia 9 maja 2014 r.

Jeżeli Państwa szkoła funkcjonuje w ramach zespołu, otrzymacie Państwo oddzielny e-mail z zaproszeniem dla każdej szkoły. Prosimy o wypełnienie ankiety oddzielnie dla każdego typu szkoły.

Wyniki badań zostaną opublikowane w formie zanonimizowanych zbiorczych zestawień i analiz na stronach internetowych Kuratorium Oświaty w Gdańsku oraz Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku.

Ankieta składa się z 30 pytań

Metryczka ankiety

[1. Proszę podać typ szkoły. *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- gimnazjum
- liceum ogólnokształcące
- zasadnicza szkoła zawodowa
- technikum

[2. Proszę określić formę prawną szkoły *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- szkoła publiczna
- szkoła niepubliczna

[3. Proszę wybrać powiat. *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- bytowski
- chojnicki
- człuchowski
- m. Gdańsk
- gdański
- m. Gdynia
- kartuski
- kościerski
- kwiżyński
- lęborski
- malborski
- nowodworski
- pucki
- m. Słupsk
- słupski
- m. Sopot

- starogardzki
- sztumski
- tczewski
- wejherowski

[]4. Proszę wskazać, w jakiej miejscowości zlokalizowana jest szkoła. *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'bytowski' lub 'kwidzyński' lub 'chojnicki' lub 'człuchowski' lub 'gdański' lub 'kartuski' lub 'kościerski' lub 'łęborski' lub 'malborski' lub 'nowodworski' lub 'pucki' lub 'słupski' lub 'starogardzki' lub 'sztumski' lub 'tczewski' lub 'wejherowski' w pytaniu '3 [powiat]' (3. Proszę wybrać powiat.)

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- miasto
- wieś

[]4b. Proszę wskazać liczbę mieszkańców miasta. *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'pucki' lub 'słupski' lub 'nowodworski' lub 'kościerski' lub 'łęborski' lub 'kwidzyński' lub 'malborski' lub 'starogardzki' lub 'sztumski' lub 'tczewski' lub 'wejherowski' lub 'bytowski' lub 'chojnicki' lub 'człuchowski' lub 'gdański' lub 'kartuski' w pytaniu '3 [powiat]' (3. Proszę wybrać powiat.) i Odpowiedź była 'miasto' w pytaniu '4 [miastowies]' (4. Proszę wskazać, w jakiej miejscowości zlokalizowana jest szkoła.)

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- do 10 000
- od 10 000 do 20 000
- od 20 000 do 50 000
- od 50 000 do 100 000
- od 100 000 do 200 000
- powyżej 200 000

[]5. Proszę wybrać stanowisko zajmowane przez osobę wypełniającą ankietę. *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- dyrektor
- doradca zawodowy
- nauczyciel, któremu powierzono obowiązki doradcy

Doradztwo zawodowe w szkole

[1]. Proszę wskazać, kto w Państwa szkole realizuje zadania w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego. *

Proszę wybrać wszystkie, które pasują

- doradca zawodowy
- pedagog szkolny
- psycholog
- wychowawca klasy
- różni nauczyciele w ramach zajęć przedmiotowych
- różni nauczyciele w ramach zastępstw
- różni nauczyciele w ramach „godzin karcianych”
- inna osoba/podmiot (proszę wpisać):

[1a. Czy doradca zawodowy posiada kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'doradca zawodowy' w pytaniu '7 [kto zadania]' (1. Proszę wskazać, kto w Państwa szkole realizuje zadania w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.)

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[1b. Czy psycholog posiada kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'psycholog' w pytaniu '7 [kto zadania]' (1. Proszę wskazać, kto w Państwa szkole realizuje zadania w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.)

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[1c. Czy pedagog posiada kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'pedagog szkolny' w pytaniu '7 [kto zadania]' (1. Proszę wskazać, kto w Państwa szkole realizuje zadania w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.)

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[2. Proszę wskazać formę zatrudnienia doradcy zawodowego. *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'doradca zawodowy' w pytaniu '7 [kto zadania]' (1. Proszę wskazać, kto w Państwa szkole realizuje zadania w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.)

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- umowa o pracę na cały etat
- umowa o pracę na część etatu
- umowa cywilno-prawna (umowa zlecenia lub umowa o dzieło)

[3. Ilu pracowników Państwa szkoły posiada kwalifikacje doradcy zawodowego? *

W tym polu można wpisać tylko liczby.

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

-

Jeżeli nie ma takich osób, proszę wpisać 0.

[4. Proszę podać źródła finansowania doradztwa edukacyjno-zawodowego w Państwa szkole. *

Proszę wybrać wszystkie, które pasują

- budżet szkoły przekazany przez organ prowadzący - na wynagrodzenia nauczycieli
- dodatkowe środki na zatrudnienie doradcy zawodowego przekazane przez organ prowadzący
- środki pochodzące od instytucji zewnętrznych przekazane przez organ prowadzący
- środki w ramach realizowanego w szkole projektu finansowanego z funduszy Unii Europejskiej
- szkoła nie ma żadnych funduszy na doradztwo edukacyjno-zawodowe
- Inne:

[4a. Jakież zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego zrealizowano w Państwa szkole w ramach projektu? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była w pytaniu '13 [finansowanie]' (4. Proszę podać źródła finansowania doradztwa edukacyjno-zawodowego w Państwa szkole.)

Proszę wybrać wszystkie, które pasują

- opracowano/zmodyfikowano wewnętrzny system doradztwa zawodowego
- sfinansowano stanowiska doradcy zawodowego
- udostępniono osobne miejsce usług doradczych (gabinet doradcy/salę informacji/inne miejsce)
- utworzono Szkolny Ośrodek Kariery
- przeprowadzono spotkania grupowe dla uczniów
- przeprowadzono spotkania indywidualne z uczniami
- nawiązano współpracę w zakresie realizacji zadań doradczych z instytucjami zewnętrznymi
- organizowano wyjazdy młodzieży do pracodawców
- zwiększono kompetencje zawodowe doradcy zawodowego
- zwiększono kompetencje zawodowe nauczycieli w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego
- doposażono warsztat pracy doradcy zawodowego
- inne:

□

4b. Proszę wskazać zadania kontynuowane po zakończeniu udziału Państwa szkoły we wskazanym projekcie (trwale efekty projektu). *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była w pytaniu '13 [finansowanie]' (4. Proszę podać źródła finansowania doradztwa edukacyjno-zawodowego w Państwa szkole.)

Proszę wybrać wszystkie, które pasują

- funkcjonuje wewnętrzny system doradztwa edukacyjno-zawodowego
- utrzymano stanowisko doradcy zawodowego
- funkcjonuje wyznaczone miejsce usług doradczych
- funkcjonuje Szkolny Ośrodek Kariery
- kontynuowane są spotkania grupowe dla uczniów
- kontynuowane są spotkania indywidualne z uczniami
- kontynuowana jest współpraca w zakresie realizacji zadań doradczych z instytucjami zewnętrznymi
- organizowane są wyjazdy młodzieży do pracodawców
- uwzględniono tematykę doradztwa edukacyjno-zawodowego w doskonaleniu zawodowym nauczycieli szkoły
- nauczyciele przedmiotów realizują w ramach podstawy programowej swojego przedmiotu zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego
- nauczyciele wychowawcy realizują zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego
- nie ma żadnych trwałych efektów realizacji projektu
- inne:

[]

4c. Proszę podać procentowy udział dofinansowania z funduszy UE we wszystkich środkach, jakie szkoła przeznacza na doradztwo edukacyjno-zawodowe. *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'środki w ramach realizowanego w szkole projektu finansowanego z funduszy Unii Europejskiej' w pytaniu '13 [finansowanie]' (4. Proszę podać źródła finansowania doradztwa edukacyjno-zawodowego w Państwa szkole.)

Proszę wpisać odpowiedź/odpowiedzi tutaj:

- procent udziału środków UE

[]5. Z jakimi podmiotami współpracuje Państwa szkoła w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego? *

Proszę wybrać wszystkie, które pasują

- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna
- Wojewódzki Urząd Pracy
- Powiatowy Urząd Pracy
- Ochotniczy Hufiec Pracy (np. Młodzieżowe Biuro Pracy)
- ośrodki doskonalenia nauczycieli
- agencje zatrudnienia
- uczelnie
- inne szkoły
- wybrani pracodawcy
- inne podmioty:

6. Jakie formy doradztwa edukacyjno-zawodowego są organizowane w szkole lub poza nią?

Wskazując organizowane formy wsparcia proszę posłużyć się skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznacza "nigdy lub bardzo rzadko", a 5 "zawsze lub bardzo często". *

Proszę wybrać odpowiednią odpowiedź przy każdej pozycji:

1 2 3 4 5

zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem

	1	2	3	4	5				
kariery zawodowej									
indywidualne porady zawodowe	☐	☐	☐	☐	☐				
warsztaty poradnictwa zawodowego	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
spotkania z przedstawicielami innych szkół	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
spotkania z przedstawicielami konkretnych zawodów	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
spotkania z przedstawicielami OHP	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
spotkania z przedstawicielami WUP/PUP	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
wycieczki do zakładów pracy i instytucji	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
wizyty w innych szkołach w ramach „dni otwartych”	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
udział w targach edukacyjnych	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
udział w targach pracy	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒

[]7. Ile godzin zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej zaplanowano do realizacji w roku szkolnym 2013/2014 oraz ile godzin zrealizowano w pierwszym półroczu dla uczniów pojedynczej klasy? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'zasadnicza szkoła zawodowa' *lub* 'liceum ogólnokształcące' *lub* 'gimnazjum' w pytaniu '1 [typszkoły]' (1. Proszę podać typ szkoły.)

W te pola można wpisać tylko liczby.

	zaplanowano w roku szkolnym 2013/2014	zrealizowano w pierwszym półroczu 2013/2014
pierwszej		
drugiej		
trzeciej		

Proszę podać średnią liczbę godzin przypadającą na jedną klasę.

[]7. Ile godzin zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej zaplanowano do realizacji w roku szkolnym 2013/2014 oraz ile godzin zrealizowano w pierwszym półroczu dla uczniów pojedynczej klasy? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'technikum' w pytaniu '1 [tyszkoly]' (1. Proszę podać typ szkoły.)

W te pola można wpisać tylko liczby.

	zaplanowano w roku szkolnym 2013/2014	zrealizowano w pierwszym półroczu 2013/2014
pierwszej		
drugiej		
trzeciej		
czwartej		

Proszę podać średnią liczbę godzin przypadającą na jedną klasę.

[]8. Proszę podać procent uczniów szkoły, którzy zostali objęci doradztwem edukacyjno-zawodowym w pierwszym półroczu roku szkolnego 2013/2014. *

Proszę wpisać odpowiedź/odpowiedzi tutaj:

- procent uczniów szkoły

[]9. Czy w Państwa szkole funkcjonuje gabinet doradcy zawodowego lub sale informacji i doradztwa zawodowego? *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[]10. Czy w ramach doradztwa edukacyjno-zawodowego Państwa szkoła prowadzi konsultacje lub spotkania z rodzicami? *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[]

11. Proszę wskazać bariery ograniczające realizację zadań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego w Państwa szkole.

Dokonując oceny poszczególnych barier proszę posłużyć się skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznacza "nieistotny problem", a 5 "bardzo istotny problem". *

Proszę wybrać odpowiednią odpowiedź przy każdej pozycji:

	1	2	3	4	5					
brak odpowiedniego dofinansowania szkoły przeznaczonego na doradztwo edukacyjno-zawodowe	☐	☐	☐	☐	☐					
brak etatu doradcy zawodowego w szkole	☐	☐	☐	☐	☐					
brak specjalistów posiadających kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
brak warsztatu doradcy zawodowego	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
zbyt mała promocja usług poradnictwa zawodowego	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
brak zainteresowania zagadnieniem ze strony władz lokalnych	☐	☐	☐	☐	☐					
brak zainteresowania ze strony młodzieży	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
brak zainteresowania ze strony rodziców	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
brak wsparcia od instytucji kompetentnych w zakresie doradztwa	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
brak odpowiednio wyposażonych pomieszczeń do prowadzenia doradztwa edukacyjno-zawodowego	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
mała obecność problematyki poradnictwa w środowisku szkolnym	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
niewystarczające zaangażowanie nauczycieli/wychowawców	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
niezadawalająca współpraca z pracodawcami	☐	☐	☐	☐	☐					
niezadawalająca współpraca z instytucjami rynku pracy	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒

[]12. Proszę opisać inne bariery, jeżeli występują.

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

☒	☒	☒	☒	☒
☒	☒	☒	☒	☒
☒	☒	☒	☒	☒
☒	☒	☒	☒	☒

[13. Czy Państwa szkoła jest zainteresowana wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego? *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

14a. Jakiego rodzaju wsparcia oczekuje Państwa szkoła?

Dokonując oceny poszczególnych form wsparcia proszę posłużyć się skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznacza "nieistotną formę", a 5 "bardzo istotną formę". *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'Tak' w pytaniu '26 [wsparcie]' (13. Czy Państwa szkoła jest zainteresowana wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego?)

Proszę wybrać odpowiednią odpowiedź przy każdej pozycji:

	1	2	3	4	5					
materiały i narzędzia doradztwa zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐					
specjalistyczne szkolenia dla nauczycieli	☐	☐	☐	☐	☐					
specjalistyczne szkolenia dla doradców zawodowych	☐	☐	☐	☐	☐					
pomoc w opracowaniu wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
udział w lokalnej grupie wsparcia w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
wsparcie w nawiązaniu kontaktów z WUP/PUP	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
wsparcie w nawiązaniu kontaktów z pracodawcami	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
dofinansowanie (na przykład w ramach projektu unijnego)	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒

[14b. Proszę opisać inne formy wsparcia, jeżeli byłyby wskazane.

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'Tak' w pytaniu '26 [wsparcie]' (13. Czy Państwa szkoła jest zainteresowana wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego?)

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

[]15. Czy Pani/Pana zdaniem należy wprowadzić zmiany w systemie poradnictwa edukacyjno-zawodowego w szkole? *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[]15a. Jak ^xie _x zmiany należy wprowadzić? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'Tak' w pytaniu '29 [zmiany]' (15. Czy Pani/Pana zdaniem należy wprowadzić zmiany w systemie poradnictwa edukacyjno-zawodowego w szkole?)

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

Serdecznie dziękujemy za czas poświęcony na wypełnienie ankiety.

Na wszystkie pytania związane z badaniem odpowiedzi udzielają:

- w kwestiach merytorycznych - **Zbigniew Pancer**, zbigniew.pancer@cen.gda.pl, tel. 58 34 04 113
- w kwestiach technicznych związanych z ankietą - **Piotr Bojko**, p.bojko@pomorskie.eu, tel. 58 32 68 417

Wyślij ankietę.

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

ZAŁĄCZNIK 2

Doradztwo edukacyjno-zawodowe w województwie pomorskim (poradnie psychologiczno-pedagogiczne)

Badanie dotyczące doradztwa edukacyjno-zawodowego w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i poradniach psychologiczno-pedagogicznych w województwie pomorskim

Departament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego przy współpracy Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku organizuje badanie dotyczące potencjału doradztwa edukacyjno-zawodowego. Ankieta, która jest kierowana do wszystkich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych w województwie pomorskim, stanowi jedno z narzędzi badawczych służących realizacji zobowiązania Samorządu Województwa Pomorskiego wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 pod nazwą *Wdrożenie regionalnego systemu poradnictwa zawodowego*.

Wyniki badań **posłużą określeniu potrzeb doradców zawodowych, a w efekcie wdrożeniu modelu poradnictwa zawodowego na kolejnych etapach nauczania** opartego o regionalne partnerstwo skupiające instytucje świadczące usługi poradnictwa zawodowego, w szczególności organy prowadzące szkoły, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku, powiatowe urzędy pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia i organizacje pozarządowe.

Zapraszamy do wypełnienia ankiety dyrektora poradni.

Wypełnienie ankiety nie zajmie więcej niż 15-20 minut.

Wyniki badań zostaną opublikowane w formie zanonimizowanych zbiorczych zestawień i analiz na stronach internetowych Kuratorium Oświaty w Gdańsku oraz Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku.

Ankieta składa się z 19 pytań

Doradztwo zawodowe w poradni psychologiczno-pedagogicznej

[]1. Ilu pracowników Państwa poradni posiada kwalifikacje doradcy zawodowego? *

W tym polu można wpisać tylko liczby.

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

-

Jeżeli nie ma takich osób, proszę wpisać **0**.

[]2. Ilu pracowników poradni realizuje zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego i w jakim wymiarze godzin? *

Proszę wpisać odpowiedź/odpowiedzi tutaj:

- w pełnym wymiarze godzin
- w części etatu
- w innej formie

Jeżeli nie ma takich osób, proszę wpisać w danej pozycji **0**.

[]2a. W jakiej innej formie zatrudnienia pracownicy poradni realizują zadania z zakresu poradnictwa edukacyjno-zawodowego? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:
etaty_SQ003.NAOK > 0

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

[]3. Z jakimi podmiotami współpracuje Państwa poradnia w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego? *

Proszę wybrać wszystkie, które pasują

- szkoły
- Wojewódzki Urząd Pracy
- Powiatowy Urząd Pracy
- Ochotniczy Hufiec Pracy (np. Młodzieżowe Biuro Pracy)

- ośrodki doskonalenia nauczycieli
- agencje zatrudnienia
- uczelnie
- inne poradnie psychologiczno-pedagogiczne
- pracodawcy
- inne podmioty:
 -
 -

[]

4. Jakie formy doradztwa edukacyjno-zawodowego dla uczniów szkół są organizowane przez poradnię?

Wskazując organizowane formy wsparcia proszę posłużyć się skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznacza "nigdy lub bardzo rzadko", a 5 "zawsze lub bardzo często".

*

Proszę wybrać odpowiednią odpowiedź przy każdej pozycji:

	1	2	3	4	5					
indywidualne porady zawodowe bez badań ucznia	☐	☐	☐	☐	☐					
indywidualne porady zawodowe z badaniem ucznia	☐	☐	☐	☐	☐					
warsztaty rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań	☐	☐	☐	☐	☐					
warsztaty związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kariery zawodowej	☐	☐	☐	☐	☐					
wykłady, prelekcje z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒	☒
[5. Proszę podać procent szkół z terenu działania poradni, które zostały objęte doradztwem edukacyjno-zawodowym w pierwszym półroczu roku szkolnego 2013/2014. *	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Proszę wpisać odpowiedź/odpowiedzi tutaj:	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒

- procent szkół

[6. Czy w ramach doradztwa poradnia prowadzi konsultacje i spotkania z rodzicami uczniów? *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[]7. Czy w poradni funkcjonuje gabinet doradcy zawodowego lub sale informacji i doradztwa edukacyjno-zawodowego? *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[]8. Jakimi narzędziami w swojej pracy posługuje się doradca zawodowy zatrudniony w poradni? Proszę wymienić najczęściej stosowane kwestionariusze, testy itd. *

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

[]9. Czy poradnia prowadzi działania wspomagające nauczycieli lub innych specjalistów zajmujących się w szkołach poradnictwem edukacyjno-zawodowym? *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[]9a. Jakie działania wspomagające nauczycieli lub innych specjalistów zajmujących się w szkołach poradnictwem edukacyjno-zawodowym prowadzi poradnia? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'Tak' w pytaniu '10 [rodzice]' (9. Czy poradnia prowadzi działania wspomagające nauczycieli lub innych specjalistów zajmujących się w szkołach poradnictwem edukacyjno-zawodowym?)

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

[]9b. Dlaczego nie są prowadzone działania wspomagające nauczycieli lub innych specjalistów zajmujących się w szkołach poradnictwem edukacyjno-zawodowym? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'Nie' w pytaniu '10 [rodzice]' (9. Czy poradnia prowadzi działania wspomagające nauczycieli lub innych specjalistów zajmujących się w szkołach poradnictwem edukacyjno-zawodowym?)

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

[]

10. Proszę wskazać bariery ograniczające realizację zadań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego w Państwa poradni.

Dokonując oceny poszczególnych barier proszę posłużyć się skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznacza "nieistotny problem", a 5 "bardzo istotny problem".

*

Proszę wybrać odpowiednią odpowiedź przy każdej pozycji:

	1	2	3	4	5					
brak dostatecznych środków finansowych na działania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐					
brak specjalistów posiadających kwalifikacje w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐					
brak warsztatu doradcy zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
zbyt mała promocja usług poradnictwa zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
brak zainteresowania zagadnieniem ze strony władz lokalnych	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
brak zainteresowania ze strony młodzieży	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
brak zainteresowania ze strony rodziców	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
brak wsparcia od instytucji kompetentnych w zakresie doradztwa	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
brak odpowiednio wyposażonych pomieszczeń do prowadzenia doradztwa edukacyjno-zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
mała obecność problematyki poradnictwa w środowisku szkolnym	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
niewystarczające zaangażowanie szkół z terenu poradni	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒
niezadawalająca współpraca z instytucjami rynku pracy	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☒	☒

[]11. Proszę opisać inne bariery, jeżeli występują.

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

☒	☒	☒	☒	☒
☒	☒	☒	☒	☒
☒	☒	☒	☒	☒

[]12. Czy Państwa poradnia jest zainteresowana wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego? *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[]

12a. Jakiego rodzaju wsparcia oczekuje Państwa poradnia?

Dokonując oceny poszczególnych form wsparcia proszę posłużyć się skalą od 1 do 5, gdzie 1 oznacza "nieistotną formę", a 5 "bardzo istotną formę".

*

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'Tak' w pytaniu '15 [wsparcie]' (12. Czy Państwa poradnia jest zainteresowana wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego?)

Proszę wybrać odpowiednią odpowiedź przy każdej pozycji:

	1	2	3	4	5
materiały i narzędzia doradztwa zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐
specjalistyczne szkolenia dla doradców zawodowych	☐	☐	☐	☐	☐
udział w lokalnej grupie wsparcia w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego	☐	☐	☐	☐	☐
wsparcie w nawiązaniu kontaktów z WUP/PUP	☐	☐	☐	☐	☒
dofinansowanie (na przykład w ramach projektu unijnego)	☐	☐	☐	☐	☒
bieżących informacji na temat zmian w szkolnictwie zawodowym	☐	☐	☐	☐	☐
bieżących informacji o nowych kierunkach kształcenia w zawodach	☐	☐	☐	☐	☐
					☒
					☒
					☒
					☒
					☒
					☒

[12b. Proszę opisać inne formy wsparcia, jeżeli byłyby wskazane.

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'Tak' w pytaniu '15 [wsparcie]' (12. Czy Państwa poradnia jest zainteresowana wsparciem w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego?)

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

[13. Czy Pani/Pana zdaniem należy wprowadzić zmiany w systemie poradnictwa edukacyjno-zawodowego? *

Proszę wybrać jedną odpowiedź z poniższych:

- Tak
- Nie

[13a. Jakie zmiany należy wprowadzić? *

Pozwól na udzielanie odpowiedzi, gdy spełnione są warunki:

Odpowiedź była 'Tak' w pytaniu '18 [zmiany]' (13. Czy Pani/Pana zdaniem należy wprowadzić zmiany w systemie poradnictwa edukacyjno-zawodowego?)

Proszę wpisać odpowiedź tutaj:

Serdecznie dziękujemy za czas poświęcony na wypełnienie ankiety.

Na wszystkie pytania związane z badaniem odpowiedzi udzielają:

- w kwestiach merytorycznych - **Zbigniew Pancer**, zbigniew.pancer@cen.gda.pl, tel. 58 34 04 113
 - w kwestiach technicznych związanych z ankietą - **Piotr Bojko**, p.bojko@pomorskie.eu, tel. 58 32 68 417

Wyślij ankietę.

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.